

ژ وەشانىن ئېكەتىبا نفييسلەرەن كورد / دھۆك

هەئىمار (٩١)

بىلەننىڭ

كۆمەكا سەرەتايىن كوردىنە

كۆمکرن و بەرھەفچىرن

محمد حسن بناشى

محمد حسن بنافی

بیهندەك

کۆمەكا سەرھاتیین کوردینە

- بیهندەك (کۆمەكا سەرھاتیین کوردینە)
- کۆمکرن و بەرهەفکرن: محمد حسن بنافی
- تیپلیدان: صبحى محمد بەربەرى
- كەڤالى بەرگى: ژئنتەرنىتى
- بەرگ و دىزايىن: مسعود خالد گولى
- ژ وەشانىن: ئىيکەتىا نېيىسىھەرىن کورىد / دەھۆك
- وەشانا هەزمار: (٩١)
- ژمارا سپاردىنى: (٧٤٥) ل سالا ٢٠٠٦
- چاپخانى: ھاوار

دیاری بو

- هەمی عاشقین پەیشا رەسەنا کوردى

- هەرگەسى بەرەگى ددانىت سەریك بو

ئافاکرنا دەولەتا کوردى

- هەمی رىّخەریت رىّكھستنا ناقمالا کوردى

سوپاس

- بُو هىئزا كمال عبدالله بنافي، لسهر كاري
وى يىّ پيرۆز، كو رابووی ب پىشكىشىكىرنا
چەندەكا ژ ۋان سەرهاتىيان بُو من.

- بُو ھەر كەسى دەستى ھارىكارىي
درىئىڭرى ژ بُو چاپىكىرنا قى نېشتى.

پیشگوتن

کەلهپور و فولکلوری کوردى ھیشتا ب نیقى نەهاتىه
کۆمکرن و خرفەکرن و مايە د قام دا و خەلکى مە يان
رەوشەنبىر و نفييسيهريت مە قەمۇ خوھ لى ناكەن
خودان و ب پشت گوھقە دھافىئىن. هەرچەندە ل ۋېرى
و وېراھە جار-جار ھندەك كتىب لسەر فولکلورى
دھىينە چاپىكىن و وەشاندىن، لى ھیشتا د ئاستى پىدىفى
دا نىنه؛ چونكە كەلهپور و فولکلوری کوردى دەريايەكا
بى بنه و زوى ب زوى بنه بېرى يا وى نىنه.

مخابن، نەھو گەلهك ژ پارىزەرىن فولکلورى کوردى
چۈويىنە بەر دلۇقانيا خودايى مەزن و مە ج مەفا ژ وى
گەنجينا د سىنگى وان دا نەكىرى يە. لەورا دەنى ئەم
ھەست ب ۋىچەندى بکەين و زەندا ھلدەين و ب وان
كال و پېرىن ب ناۋسالىھ چۈويىن را بگەھىن دا ھندەكى
ژ وى گەنجىنى وەربگرىن و قورتال بکەين. هەرچەندە
كىشىما نە ب تىنى كۆمکرن و خرفەکرنە، لى دەنى ئەم
فەكۈلىنا لسەر بکەين و باش و خرابان ژ يەك ۋافىرین
و مەفا ژ ھزرىن باش وەربگرىن.

ئەم سوپاسى يَا وان دەزگەھان دكەين يېن خوھ ل
فولکلور و كەلهپورى کوردى دكەن خودان، مىنا:

دەزگەھى سپىرىز يى چاپ و بەلاقىرنى و ئىكەتىا
نېيىسەرەن كورد/ تايى دھۆكى و ئەنىستىويا
كەلەپورى كوردى ل سليمانىي... هتد، كو ئەغان
دەزگەھان پاراستن و دويىچۇونا كەلەپور و فولكلۇرى
كوردى ب ئەركى سەر شانى خود زانى يە.

ئەۋ ناشتا مە پىك ھاتىيە ژ كۆمەكا سەرھاتىيىن
كوردەوارى، كو ژ جەرگى كوردىستانى سەرھەلداينه و
ژىن و ژيارا جڭاكا كوردەوارى تىدا دەردكەفيت. ئەۋ
سەرھاتىيە ژ زارى چەند كەسىن جودا - جودا ھاتىنە
ودرگىتن و نېيىسىن و ل سالىن ھەشتىيان ژ چەرخى
چۈمى كىيمەك تى نەبن. من دېيىت ئىشارەتى ب ھندى
بىدم گەلەك ژ ۋان سەرھاتىان رېزدار (كمال عبد الله
بنافى) تۈمار كرينه و پىشىكەشى من كرينه بۇ چاپى،
لەورا سوپاسىيەكا بى پايان ئاراستە جەنابى وى دكەم.

محمد حسن بنافى
ھافىنا ۲۰۰۶ ئى
زاخو

موختار و چیلا پیری

دبیژن پیرهڙنڪي چيلهڪ ههبوو. ههرو بهر ددا
گاراني، روزهڪي چیلا وي زفريشه پي وي يي شكهستي،
پيرهڙن ئيشاري رابوو، گوپالكى خوه د دهستي خوه گرت
و چوو سهـر مـالـا موختارـي وـخـهـبـهـرـ گـوتـنـيـ،ـ هـنـدـيـ
موختارـهـاتـيـ وـ گـوتـ:

"پـيرـيـ،ـ ماـ منـ پـيـ چـيـلاـ تـهـ شـكـانـدـهـ؟ـ تـهـ شـولـهـ ڙـ منـهـ؟ـ!"
پـيرـهـڙـنـيـ گـوهـيـ خـوهـ نـهـدـايـيـ وـ هـهـرـ خـهـبـهـرـ گـوتـنـيـ وـ
زـفـريـشـهـ.ـ روـڙـاـ پـاشـتـرـ ڙـيـ سـپـيـدـهـ وـ ئـيـشارـيـ چـوـوـفـهـ
سـهـرـمـالـاـ وـيـ وـ خـهـبـهـرـ گـوتـنـيـ.

هنـدـيـ موـختارـيـ كـرـ وـ نـهـكـرـ،ـ نـهـشـياـ خـوهـ ڙـ لـهـپـيـتـ
پـيرـيـ بـيـنـيـتـ دـهـرـ،ـ نـهـچـارـ بـوـوـ،ـ هـنـدـهـكـ گـرـگـريـتـ گـونـدـيـ
فرـيـكـرـنـ نـكـ پـيرـيـ وـ گـوتـ:

"گـافـانـيـ پـيـ چـيـلـيـ يـيـ شـكـانـدـيـ،ـ ئـهـواـ بـهـلاـ خـوهـ
هـهـقـرـپـويـشـيـ منـ دـكـهـتـ،ـ هـيـشـيـ دـكـهـمـ بـهـلاـ وـيـ ڙـ منـ
فـهـكـهـنـ؟ـ"

ئـهـوـ گـرـگـرـهـ چـوـونـ نـكـ پـيرـيـ وـ گـوتـنـيـ:

"پیری، بهس ههره سهر ملا موختاری و فهسا بیژی،
تری و داسکی، ما موختاری جامیر ج ئاگهه ژچیلا ته
ههیه ههتا پی وی بشکینیت؟!!
پیری بهرسقا وان دا و گوتی:
"دی ههرو چم شیلهک خوه ژی عاجز که م و فهسا
بیژمی!"
وان رهسپی و مهزا گوتی:
"پیری.. دی ههره سهر گوهیت حاکمی و سولتانی،
ته ج ژ موختاری جامیره، يان تو نه ويئری وان؟"
پیری گوتی:
"بهل ئهز دویرمی، يا ژ ههوهقه ئهز ناچم خوه ژ
وان عاجز بکه م، ب سهري ههوه ئهز ج ل موختاری
دکه م، خراپتر ل وان ژی دکه م، ههکه ر سولتانی باش با،
دا حاکم ژی يی باش بیت و ههکه ر حاکمی باش با،
موختار ب خوه دا يی باش بیت و ههکه ر موختاری
باش با، گافان ژی دا يی باش بیت، فیجا من ج حهق ل
سهر گافانی نینه بچم خوه ژی عاجز که م و فهسا
بیژمی..

* ئەفسەرهاتىيە من ژ زارى بابى خوه (سعيد محمد سعدي) نفيسيه،
ل رۆژا ۱۴/۱۰/۱۹۸۴ ل هيماقا.

عیسیٰ دهلا

دبيژن عيسى دهلا پير بولو ژن لى مر، ميري ئامىدىي
و رەسىپىت بازىرى گۆته عيسى:
"پىدەفيه تو بۇ خوه ژنهكى بىنى، تو ماى بى خودان
و بى مال و ژن".

عيسى گۆتى:

"وەختى من و ژنا چوو، ئىدى ئەز ج ژنا نائىنم و
بەلا خوه ژمن فەكەن".

ميرى و رەسىپىا بەلا خوه ژىقە نەكر و رۆزى دو -
سى جارا دگۈتنى، عيسى نەچار بولو گۆتى:
"بلا بابۇ، بۇ من ژنهكى بخوازن، دى ئىنەم".

رابوون كچكەك بۇ عيسى خواتى و ۋەگەھاست و بۇ
كر داودت. عيسى بۇ خوه بلويلەك پەيدا كر و شەقا
ئەۋ زاڭا، وي پف كر بلويلى و گۆت كچكى: "بلەيزە..
كچكى دەست ب رەقاسى و لەيزىنى كر هەتا درەنگى
شەڤ و چوون سەر جەپت خوه نىشتىن و حالى وان بولو
ئەفە هەتا ھەيامەكى درېز مير ژ كچكى و عيسى ما
حەيرى و گۆت و دزيرى خود:

"ئەفه عىسىّ ج ل ۋى كچكى دكەت ھوسا كەتى بن
فەرمانا وى و خوه ب ج رەخافە بانادەت؟".

ئىنا جابا عىسى فرييكر و گۆتى:

"عىسو، ئەفه تو ج ل ۋى كچكى دكەى، ھۇ ب حىل
خلمەتا تە دكەت و سەرى خوه ڙىن پى تە نالقىنت؟".

عىسى ڙى سەرھاتىا خوه و كچكى ھەمى بۇ
فەگىردا.

* ئەفسەرھاتىيە ڙى جەمیل سندى هاتىيە وەرگرتەن ل ھيزاڤا ل

1984/10/14.

خەسپا بىٰ بەخت

دېيىن زەلامەكى ژنهك ھەبۇو، ژنكا وى نەددا و
نەدستاند، ج جار نەدكەنى، ھندى خەلکى ل دەڭ كربا
كەنى و ترانە كربان و ئاخفتىن ب كەنى گۆتبان، وى
ھندى دى سەرى خۇھ دچەماند و ھزىت خۇھ دىكىن و
پىكدا دچۇو. ھندى مىرك دھاتى نەدزانى سپا وى
چىه؟!

ئىنا دىكلەك گرت و ب ساخى قەروى و زختكەك
نەھىلا د لەشى را و دىكل بەر دا وەكى تەشابەتا لېھات،
ھندى خەلک ل ويىرى شىن بۇون ژ كەنى و كەس نەشيا
خۇھ بگرىت و نەكەت كەنى. ژنكا وى ب خۇھ لېقا
ژوورى ژ سەر يازىرى رانەكى، مىرك ما حىيەتگرتى..
بەزى دىكلى خۇھ گرت و سەرژىك و گۆتە ژنكا:
"بۇ شىقى بکەلىن دا بخوين".

ژنكا دىكل ژىك ژىك كر و دانا سەر كۈچكى و
كەلاند. ئىثارى دەملى شىقى مىركى گۆتە دەيكى خۇھ:
"شىقى دانن دا بخوين".
دەيكى وى شىف دانا و گۇتنى:

"دئ وره داوه بخو".

کورکي گوتى:

"نهف شەۋە ئەز و ژنكا خوه دئ پېكىھ خويىن...".

هندى دايىكا وي هاتى، ج چاره پى نەبرن، نە ژدى
خوه گەلەك زىيەدەيە گار و گوشت بۇ كىن لەگەنلىكى و
دانان بەر، ئەو و ژنكا خوه روينىشتن سەر شىقى و
دەست ب خوارنى كر، مىرکى ب دلى خوه خوار و ھەر
دەقى خوه گران كر ھەتا ژنکى تىير شىف خوارى،
ھشىت ژنکى هاتن سەرى و گىيولى وي خوهش بۇو، ژ
نوى تەق تەقا كەنىي وى ب سەر گوندىقە چوو، ئينا

مىرکى گوتى:

"تو ب ج دكەنى؟!"

ژنکى بەرسقما وي دا و گوتى:

ئەزا ب دىكلى گافا دى دكەنم..

مىرکى سەرى خوه ھەزىز و گوت دەيىكا خوه:

"دا، ج جارييەت دى قى پىساتىي نەكە، ما ژخونە
ژكىيىتى تەيە؟! تە ئەم گونەھكار كريىن، تو بۇچى تىير
نادەي قى ژنکى، نى يالسەر بەختى مە".

هندى دا وي گوتى:

"داوه نە ژبەر زادى يە، ياكى وەسا ب خودى ئەز ھەرۋ

تىيرى دەدمى، ھەما ئەو ب خوه ياكى وەسانە".

مىرکى گوتى:

"دایکى، دریز نه کە.. هەبیت نەبیت تو تىر نانى
نادھىي، پا بۆچى هيش تمام تىر نەخوارى، كر كەنى؟!
و ئەوه من ئىناي د فى خانىقە و هەتا نۆكە ئەز نوبى
لى دگرم و نەكەنىيە، ئەفە من گۆت تە، ز ئەفرۇ وېقە،
تو تىر نەدھىي، تو د فى خانىقە نابى".

پشتى هيڭى دەيىكا وى نەويّرا تىر نەدھىي، ژنكى
رەنگى خوھ دا و كەيفخوش بۇو.. دەيىكا وى ژى ئەو
شۇل ھىلا.

* ئەڭ سەرھاتىيە ڙ زارى بايى من ھاتىيە وەرگرتەن ل رۆزى ۱۹۸۴/۱۰/۲ ئى
ل ھىزافا.

* ل رۆزناما عىراق يىا رۆزى چارشەمبى رىكەفتى ۱۹۸۶/۳/۱۲ ئى
بەلاقىبووە.

رەبىت باوەرى

دبيژن ل سەردىمى سلیمان پىغەمبەرى سلافيت
خودى لى بن تەناھى بۇو، رەحەتى بەلاڭ بۇو.
سەيەك ل رەخى رى ل ناڭ گوندى يان بازىرى خوه
درېزكربۇو، سەرى خوه دانا بۇو سەر ملى خوه دا
نثىت.. نابەينەكى گوھ ل پىزىنەكى بۇو، سەرى خوه
راكىر، بەرىخوه دايى زەلامەكى خودان پەھ و يى
دھىت.

سەى هزر كر، ئەفە مرۆفەكى موسىمانە و خودان
رەھە و سۆفى يە، باوەرى يَا وى پىھات، جارەكە دى
سەرى خوه دانا و پشتراست بۇو. ئەو زەلام هات راستا
وى، چەمەباھەكى و دانا سەى، ل پى وى دا و پى وى
شکاند. بۇو عىز عىز و نويز نويزا سەى و قەستا
سلیمان پىغەمبەرى كر و چوو نك.. سلیمان پىغەمبەر
لى دەركەت و گۈتى:

"يا حەيوانى خودى تە خىرە، ئىشى تە چىيە؟!"

سەى بەرسقا وى دا و گۈتى:

"يا پىغەمبەرى خودى، ئەزى ل فلان جەپ رازاي
بۇوم و ئەز ھشىيار بۇوم، ئەز پى حەسام پىزىنەك يَا

دھیت، من سهرى خوه راکر فلان کەس بى دھیت و
من بھرى خوه دايى رھیت پېيھە، من گۆت مروقەكى
موسلمان و ژ خودى ترسە، لەوا من سهرى خوه دانا و
ئەز پشتراست بووم، ئەو هات دربەكى بى بهختى دانا
من و پى من شكاند".

سلیمان پېغەمبەرى ھەر وى گافى جابا وي زەلامى
فرىكىر و گۆتى:

كا ودرە تە بۇچى پى قى حەيوانى خودى شكاندە؟!
ئەوى زەلامى بەرسقا سلیمان پېغەمبەرى دا و گۆت:
"ئەزبەنى، ھاته من دا من گريت، من ژى بەرەك
دانايى و ژ پى وي گرت و شكمەست".

سەرى راست ئاخفتنا وي بىرى و گۆتى؟!
نەخىر وەسا نينە و چىرۆك ھەمى بۇ سلیمان
پېغەمبەرى دو گىسىنى كر.

سلیمان پېغەمبەرى گۆتە سەى:
"يا حەيوانى خودى بۇ تە ج لى بىكەم؟!"
- ئەزبەنى كەيىفا تەيمە.

- ئەوى پى تە يى شكاندى، ئەز ژى دى پى وي
شكىنە.

- يا پېغەمبەرى خودى پى وي نەشكىنە، بەلكى
خودان عەيالە و دى من گوننه ژعەيالى وي هييت.
- پا بۇ تە ج لى بىكەم؟!

- بُو من ج لى نهكە، ب تنى رهىت وى بتراشە؟
چونكى ئەو رە يېت باورىيىنە و نە يېت
موسماڭەتىيىنە، فيجا رهىت وى داتراشە، دا كەسەك دى
وەك من د سەر دا نەبەت و بى بەختىي لى نەكەت.
- ئينا سلېمان پېغەمبەرى ب ياسەى كر و رهىت وى
تراشتۇر و قىرىكىرۇ.

★ ژ زارى مەجیدى مەممەد تاهر ھاتىيە ودرگىرنى ل سالا ۱۹۹۹ ئى ل
مسىرىيىكى.

★ دەقەك ژ ۋى سەرھاتىيى ب شىۋەيەكى حودا د گۆفارا شابانى ياس
زمارە (۲) دا بەلاغە بۈويە ل ھافىنا ۲۰۰۶ ئى.

دەردى ئەويى

ژنکەك و مىرەك ھەبۇون، د بى بچوپىك بۇون،
ھەردووا گەلەك ئىك و دو دەپىا و ب ۋيان ببۇونە
ھەۋسەرىت ئىك.. مىركى ھەرۋ سى چار جارەكا دگۈتە
ژنكا خوه ئەز دى ژنەكى ئىنم، تو ج دېپىزى ب دلى
تەيە ئان نە؟! پانى ژنکى باوەر نەدەركى ژنى ئىنىت،
لەو دا بەرسقَا وى دەت و بېزىت، دى جامىرۇ بىنە،
مەرۋقا مەرۋقە خوارنە، من ج منهت ب تە نىنە، حەز
كەى نە ئىكى سى يَا بىنە...

دەمەك پېڭە چوو، مىركى ھەزەرىت خوه كرن و گۆت
دەپىت بەرى ئەز ژنى بىنە، ژنكا خوه تاقىكەم
(بجەربىنەم) كا ژ دل ۋان ئاخفتىن دېپىزىت يان نە؟!
مىركى چوو جەم ژنكا خوه و گۆتى:
"حورمەتى ژ مىزە ئەم نەچۈپىن سەرەدانا بابى تە
وان، رابە دا بچىن ھەيامەكى بەمىنە ل وېرى، پاشى
و درەفە".

ژنکى كارى خوه كر و مىركى ب بەرى كەت و
چوون.. ھەتا گەھەشتىن مالبابا ژنکى، كەيىخۇدشى

دگهل ئىك كر و روينشن خوارى، رۆزا پاشتر مىركى
ژنك هىلا و هاتشه مال.

پىنج - شەش رۆزدك پىقە چوون، مىركى همبانەك
ئينا تۈزى گەر كر و دانا قورنەتا خانى و پەريەك ل
بەر ۋەدا، ناڭ مالا خوه لېكدا و پاقىزكىر و دەستەكى
شەل و شەپكىت نۇي كىن بەر خوه و سەرى خوه
شويت و رەھىت خوه تراشىن و گۆته ھەفالەكى خوه:
"ھەرە مالبابا بچويكىت من و بىزى فلانكەسى يا
گۆتى بلا زوى بىت، بۇ خوه ژنەكا ئيناي، پانى ھىز
حەفتىيا وى رانەبوویە چىنابىت ج بکەت، وەرە دا
هارىكارىيا وان بکەى، بەلى ھشىار بى نەكەى كەنى، ھەتا
ھەست پى نەكەت كو درەوە".

مىركى ھەفالى وى گۆتى: "تە دل پىقە نەبىت!"
مىركى رىكا مالبابا ژنکى گرت و چوو. گەھەشت
مالبابا وى كەيفخودشى و ساخى و سلامەتى دگەل
ھەفکر. بىستەكى ما، و پاشى گۆته ژنکى:
"رابە دا بچىن ۋە مال، فلانكەسى بۇ خوه ژنەكا
ئيناي، ھىز حەفتىيا وان رانەبوویە، كەس نىنە خوارنەكى
ژى بۇ چىكەت؟! ۋېجا ھلۇ كارى خوه بکە دابچىن.."."
ژنکى پى كەنى و گۆت: "دى بلا بىنت ما چىيە؟"
- ج نىنە، كارى خوه بکە دا بچىن.. ژنکى كارى خوه
كر و خاترا خوه خواتىت و بەردە مال چوون..

ههیامهکی ب رئ چوون، گههشتن مال، میرک چوو مالا
خوه، ڙنک ڙی چوو درگههی خانی ڦهکر و ب ڙوور
کهت يا نافچاڻ گري، بهري خوه ددهتني پهري يا ڦهدايه
و کاري ميرئي وي یي ڪري يه و جاميڪي وي یي
ڦهدايه.. ڙنک د زکن خوه دا ئافا بوو و تنگڙي، رها
نافچاڻ ستوير بوو، جهنسي و بيڏنهنگ د جه دا
راوهستا و روينشت خوارئ يا توره، ميرئي وي گوتى:
"خودي ڦههودتى حورمهت.."

ڙنکي د بن ليڻيٽ خوهفه بهرسقا وي دا.. بيستهك
دی ههرو مان بيڏنهنگ، ميرکي گوتى:
"رابه، سهروبهري فرافيني بو مه بکه."
ڙنکي ب سليقه گوت:
"ئه ز رانابم، ئهوا ته ئيناي بلا بو ته بلينيت و
دانيت بهر ته."

زهلامي وي بهرسقا وي دا و گوت:
"نه حورمهت نه، هلو رابه هيٺ حهفتيا وي
رانهبوويه، چينابيت ئه و کار بکهت."
ڙنک نه چار بوو، خوارن دروستكر و دانا بهر ميري
خوه، ميرکي تير خوار و گوتى:
"وهره بو وي ڙي ببه دا بخوت يا برسى يه.."
ڙنکي لهگهنهنک هلگرت و پيچهڪ پهري ڦهدا و پاتكا
خوه دا ب نك همباني ڦه و لهگهنهن دانا و گوت:

"دئّ ها د دفنيت خوه دانه."

زفرى و بwoo پت پتا وي و گوت ميرى خوه: ئەفه ج
ديھلکە تەئيناي؟! ئەزا زادى ددهمى، ئەوا خەبەرا
دبىزىت من و دەقى خوه ل من خوهەر دكەت!
سەرى خوه فەچپى و كر قىرى و گوت: "ئىدى ئەز
ل قى مائى نابم".

ژخانى ددرگەت و چوو.. ميرىكى د دلى خوه دا گوت:
"قى بي ئاقلى كر راست، دا بگەھمى هىز نەچووى".
ميرى وي چوو ژ پشتە دەستى خوه ل كەزىيەت وي
دا و كىشا، بر بن پەريى و پالەك پى رانا و راھافىت،
ژنك ب سەر ھمبانى دا چوو خوراى و ميرى وي گوتى:
"خودلىسەر، ئەفھىيە ئە و ژنا من ئيناي.. مالخاراب
نى تە هەر دگوت بۇ خوه ژنهكى بىنە!".
ژنكى بەرى خوه دا ھمبانكى و دەستىت خوه كرنى
زانى، كو ھمبانە و نە ژنكە، كەيفخوش بwoo، ژنوى
دىمەن وي گەش بwoo، گوت ميرى خوه: "جامىرۇ ل من
نەگرە، دەردى ھەۋىي دەرددەك گرانە".

* د گۆفارا (كاروان) ژمارە (٧٠) دا ل سالا ١٩٨٨ ئەلاقبۇويە .

* پەرى: مىزەركەكا سۆر بwoo، ژ مويى بىزنا دهاتە چىكىن، ھينگى
بۇ بويك و زافا ل قولاجەكا خانى ۋەددىدا، دا كەسى بويك نەدىتبا.

شەيتان و پىرى

دېيىژن ل كوردىستانى گوندەك هەبۇو، خەلکى وى
گەلهك يى لگەل ئىك باش بۇو، هندى بىزى جامىر و
مېرچاك بۇون، قولپەك و پشتەك بۇون، تاقاھەكا
ئىكجار زىيە دنافبەرا وان دا هەبۇو.. هندى شەيتان
دهاتى نەدشىيا ج لى بکەت و نافبەرا وان شىلى و
نەخودش بکەت.. پىقە ما مەحتل و نەزانى دى ج
لىكەت.

شەيتانى خوه گەهاندە پىرى و گۇتنى:
"ئەگەر تو بشىى خەلکى فى گوندى ژىكە كەى و
ژىك بچن پاش و نەخودشى ل نافبەرا وان پەيدا بېيت،
تە ج بقىيەت، ئەزى بەرھەفم".

ئىنا پىرى گۇتنى:

"تو ج نازانى، دەيىبابىت پىرى، بەرى خوه بده من و
وان ئەز دى ج ب سەرى ئىنم".

پىرى چوو كەت ناڭ گوندى و كار كر، كارى وى بۇو
پىقە زەنگى، ئاخفتەك ژ فىرى و ئىك ژ وىراھە، ل
نافبەرا خەلکى گوندى فەگوهاست، ھىدى ھىدى خەلک

لبهر ئىك رېش كر، د ماوى چەند رۆزهگا دا خەلكى
گوندى وەسا لبهر ئىك رېش كر، وەكى كىر و پەنیرا
لىھاتن ل بەر ئىك، هەتا دوماهىي وەليھات ب نافك
كەتن و بۇو شەر و چەندەك ژ ئىك و دو كوشتن، پير
زۇرى نك شەيتانى و گۇتى:

بەرى خوه بدى من ج ب سەرى وان ئينا، تو ژى دى
بىزى ئەزى زىرەكم و ئەز كار دكەم..!
شەيتانى سەرى خوه ھەۋاند و گۇته پىرى:

پىرا ل چك
ها ئەقە بۇ تە شەك
ھەرە ويقە
دا نەھىيەن من چېك.

.....
★ ژ زارى دەيكى من (فاتما مەھمەد عەزۇق) ھاتىيە وەرگرتىن.

باقیز و نهقى

دېيىژن مالەکا كورۇدەوارى ل گوندى بىيىدوھى بىوو، يا
پىكھاتى بىوو ژ بابى و كورى و نەقى.. نەقى ژى بىبوو
زەلام.

رۆزەكى بابى كوركى گۆتى:

- كورى من، هيىستى باركە، هەمە ئامىيىدىي هندەك
تشتا بۇ مە بىنە و ودرە.

كوركى ب خەبەرى بابى خوه كر، هيىسترا خوه ژ
متاي بار كر و بۇ ئامىيىدىي چوو.

گافا كورپك چووى، بابى وي گۆته بابى خوه:

- باب، كارى خوه بىكە و ژ نك من هەمە، ئىيدى ئەز
تە ب خودان ناكەم.

هندى بابى وي د بەر را كر و گۆت، كورى وي قاييل
نهبوو، لسەر بريارا خوه ما بەردەۋام.. بابى وي ژى بى
ھىشى بىوو، گۆتى:

- باشه باپۇ بەللى نېھىنەكى، تىشەكى بىدە من، بەلكى
ئەز ئەڭ شەفە بىمېنىم د چىای را دا ژ سەرما نەمرەم.

کەر تەحتىيەك(١) ل ناڭ مال بۇو، كورى وى گۆتى:

- وى تەحتى بۇ خوه بېه و ھەرە.

باب، نەچار بۇو.. تەحتىكى خوه پىچا و ئافىت ملى خوه و چوو.

گەھشت ژىلەلىي گامنېرىك(٢)، بەرئ خوه دايى نەفيى وى ژى يى ژ ويقە دھىت. نەفى گەھشتى و گۆتى:

- باپىر، ئەفە چىھ؟؟ دى كىفە جى؟؟

باپىرى وى گۆت:

- بابۇ، ج ل تە فەشىرم.. بابى تە ئەزى دەرئىخستىم.

كورك بەھتى و گۆتى:

- تو دەرئىخستى يە؟؟!

باپىرى كوركى سەرئ خوه ھەزاند و گۆت:

- بەلى بابۇ ئەزى دەرئىخستىم.

كوركى ھزرىت خوه كرن و گۆت:

- باشە باپىر، بابى من ج دايە تە دەمى تو دەرئىخستى؟

* تەحتى: تەكەنامەيە، ژ لىا بەرخا دهاتە دروستىرن، كويىنجا دژەنلىن و چىدىكىن.

* گامنېرىك يان گابىتىرك: چىايەكى بىچۈك دەھفيتە دەۋەرا بەروارى بالا ل ھنداش گوندى را فىنا ل باشورى رۆزھەلاتى و ل ھنداش گوندى ئاسەن ل باكۈرى رۆزھەلاتى بەرامبەر ئورمان و ئورمەداودا.

باپیری وی گوتى:

- وەللا بابو نەڭ كەر تەحتى يە يى دايىه من.

كۈركى بەرى خود دا باپيرى خوه و گوتى:

- باپير نەز قەبۈيل ناكەم، نەڭ تەحتى يە ناگەھىت

تە، بىزقەرە دا بىچىن مال كا ج دگەھىت تە دى وى بۇ

خوه بەى و چى!

هندى باپير هات نەفيى خوه ج رى ژى نەبرن،

كۈرك يى لسەر ئاخفتنا خوه رېزد بۇو، لېقە نەبۇو..

باپيرى وى نەچار بۇو ل گەل زقرييە بېدوھ.

گافا گەھشتىن مال، بابى كۈركى بەرى خوه دايى

ئەۋە بابى وى زقرييە، ما بەھتى و گوھشى، نەدا و

نەستاند.

كۈركى بارى دەوارا خوه ئاۋىت و ھىستر شەلاند و

داکر گۇنى و گۇته بابى خوه:

- باب، كا ودرە تە چەوا باپيرى من دەرئىخستە و ئەۋ

تەحتى يە ب تىن دايى؟!

بابى كۈركى وەكى مرۆڤەكى شەرمىرى نەئاخفت.

ئىنا كۈركى گوتى:

- قەيدى نىنە، بلا باپيرى من بچىت، بەلى پا تو ژى

ل دەڭ من نابى، بۇ خوه نېينەكى بېھ و ھەرە.

بابى وى ما بى دەنگ، نەزانى دى ج بەرسى دەت،

ئىنا گۇته كۈرى خوه:

- نه بابو نه، من کر و تو نهکه، نه ئەز دچم و نه
باپیرى ته، مرن پېڭىھە و ژىن پېڭىھە.
ب ۋى چەندى ھەمى پېڭ خودش بۇون و دەستىت
خوه ب سەرى ئىكدا ئىنان و مان ل دەۋىئ.

* ئەفسەرهاتىيە ژ مەممەد عەبدولەتىيف بناۋى، يىنىڭدار ب (صوق
مەممەد) ھاتىيە وەرگىتن ل ٢٨/١١/١٩٩١.

تۆتك و پېپك

دبيئن ژنکەك و ميركەك هەۋىزىيەت ئىك بۇون،
ميرك يى كۈرە بۇو، دنيا نەدىيت لى يى كەدخدەدا و
زەنگىن بۇو، بەلى گەلەكى گرتى و چافتارى و قەلس
بۇو. ج خىر و خىرات نەدكىن و ج نەددا كەسى..
هندى ژنك بۇو يا مەرد و دلفرەھ و دلوقان بۇو، دلى
وى دما ب خەلکى دەستكۈرت و نەدار و كىيم دەرامەت
فە، لى نەدويرى زېرى ميرى خوه تىشەكى بىدەت ئىكى،
ئەگەر تىشەك دابا ژى ژ دىزى ميرى خوه فەدداد.
ميركى تىشى يەك ژى دىزانى، لەورا باوەريا وى پى
نەدھات، چەند زادەك چىكربا يان نان پەحتبا، ل دەق
رادوھستا دا نەدەت كەسى.. ب فى چەندى ژى نەدكى،
گافا ژنكا وى گرگىت هەۋىرى چىدكىن و ۋەدبىرىن،
ميركى ب چافا نەدىتن، بەلى ب دەستى دا دەستى خوه
لى گىپىت و ئەزمىرىت، گافا دېھەت ژى يان دئەزمارت
يان ب ھەستەكا دى دىزانى چەندىن.

رۆژهکی ژنکی نان دپەحت و کیپاری ژی دانا بیوو سەر
کوچکی و دکەلاند، ژنکەکا جیرانا وان دلی وى دچوویی،
سی جارا چوو ویرى ئاگری، ژنکی دزانی دلی وى يى
دچیتى.. نەدویرا ژ بەر مىرئی خوه بدھتى، ژنک يا
دلوفان و شارەزا بۇو، ئینا هندەك هەفیر ژ گرکىت خوه
کىم كر و توتکەك ژی پەحت و دگەل پىپكەكى ژ
قازانى ئینا دەرى و ژ دزىيە داڭ وى ژنکا دهات ئاگری،
وى ژی بۇ خوه بىرەن و چوو، زەلامى ژنکى گوتى:

"چىلا چاڭ رەش

پانى گرک پىينج بۇون

"بۇچى تەپىن بۇون شەش؟"

ژنکى بەرسقا وي دا و گوتى:

"کۈرۈ شەتر

نان كەربوو

من دوجار مەزرىكا خوه دابەر"

وى شەقى زەلامى كۆرە يى مىرئى ژنکى نىست، د
خەوا خوه دا ددىت، يى مرى و يى ھلگرتى، دى وى
بەن ئاپىن جەھنەمى، تۆتكى ژ رەخەكىقە خوه ددا
بەر و پىپكى ژ رەخەك دىقە خوه دا بەر و نەدھىلا
پاپىن ئاگری، ئەوي ژی ھەر ژبەر خەوا دگۇت:

"ھە تۆتكى و ھە پىپكۇ"

میّرک گەلهك بى سەروبەر دبۇو، ژېھر قىز قىز و
قىيىر قىيىرا وي دەر و جىيران ھەمى لى داچىرەن و
كۆمبۇون، پاشتى هشىار بۇوى و خەلەك ۋەرمى و ز
ويىرى چۇوى، گۆتە ڙنكا خوه:
- كا وەرە تەج كەرە؟

- فلانە ئىقشارى من تۆتكەك زىيەدە كربۇو، ڙنکەكى دلى
وئى گەلهك دچۇو كېپارىي، من پېپكەك كربۇو د ناڭ
وئى تۆتكى را و دابۇوبي.

- ئەز ب خودىيەم، وان نەدھىيلا من پاڤىن جەھنەمى.
میّرکى ھزرىيەت خوه كىرن، زانى يى خەلەتە، ئىنا
گۆتە ڙنكا خوه:

"ژ نوکە ويىفە گەردەنا تە ئازا و تو يَا دەستویردai
ھەر تىشىتەكى تو دەدە ئىيىكى، بدئ.".

* ئەفسەرهاتىيە من ژ زارى دەيىكا خوه گوھ لىيبوو يە و نفىيىسى يە ل
٢٠٠٥/٩/٧.

کوترا و میری

ساله کا گهرمه، چلی هافینی یه، شهري ته حری یه،
کوترا دکی پپ و دانا سهري داره کی هنداف سهري ریزکه کا
میری یا، بهري خوه دایی میری گله ک ب شولن و
راوه ستانا وان نينه، ئاٹ يا رادوه ستیت و ئهو ناراوه ستون،
ل ته قه کی یی تیئن و دچن، هند یی تیئن و هند یی
دچن.. شهري نیخا وانه دگه ل زیانی و یی قويتی خوه
کوم دکهن و رسقی خوه لیکددن و هزرا پاشه رؤژا
خوه دکهن. کوترا په ریت خوه لیکدان و بوو شهق
شهقا وی و ياري بو خوه ب میري کرن و گوتی:
"میري، خوه ليسيه، ته چيه ل ڦی چلی هافیني
هنده ل ئاٹ ڦی ئاخا که ل تیئي و دچی؟ دئ تو ڙي و هره
تردا داري بهر سيبة ره کي بيهنا خوه ڦه که".
میري بہرسقا وی دا و گوتی:
"ته شوله ڙ من نينه".

ب ڦی رهنگي میري ما ل سهري کاري خوه و قويت بو
خوه لیک ددا و مال دکر و هزرا زفستانی دکر. کوترا
ڙي ج نه دکر و هزرا پاشه رؤژا خوه نه دکر و گاٹ بو

گافی دقەتاند.. هەتا زفستان ب سەردا ھاتى، كوتى ما
برسى و دنيا نخامتى يە ب بەفرى و ج جە نەبوون
كوتى لى بچەريت، ژ نەچارى چوو نك مىرىيکى بۇ خود
ھىفى ژىكىن و گۆتى:
"ھىفى دكەم ھندەك خوارنى بده من ئەز مرم ژ
برسا".

مىرىيىن گۆتى:
"حەق نىنە ئەز ئاھەكى بىدم تە، ئەفە ئەو رۆزە يَا
تە ل سەر دارى چېچې دكر و من ل بن دارى پەپك
دسوٽ".

* ژ زارى دەيىكا من ھاتىيە وەرگىتن ل ۲۰۰۵/۸/۲۱.

ته سنگ هلکیشا

دبيژن جارهکی شهیتان و زلامهک گههشتنه ئىك و
بوون ھەۋالىت ئىك.. بۇ ئىك و دو دېھىقىن. شهیتان ل
ھەۋالى خوه زفري و گۆتى:

- من گازندهكا مەزن يا ژ ھەوهە!
- بۆچى؟ بىزە، كا ج گازندىيە؟
- ھەر تىشتكى ل ھەوهە بقەومىت، هوين دكەن
بناسىت من و خەبەرا دبىزىن من.
- مافى مەيە؛ چونكى ھەمى دەمما تو دې ئەگەرا
قەومىنا كاران.

ھوسانى ئاخفتى ل ناقبەرا ھەردۇوا شارها و ھەر
يى ب رىيشه دچن.. ھەتا ئىيقارەكا درەنگ ل گوندەكى
بوون مىھقان.. ھافىئە و دنبا گەرم بۇو، ژ دەرفە بۇ
جە دانان و روينشت خوارى.. ڙنكا مالى يال سەر
تەنويرى نانى دېيىزىت و يامۇپىلە.. زلامى مالى ژى
يى ل دىوانا وان روينشتى يە و يى بۇ خوه دئاخفن..
ئەوان ھەن دىت گاران هات.

شەيتان رابوو چوو ئەو سىنگى گۆلك پىشە گرىدىاي
ھلکىشا و گۆلك چوو بەر چىلىٽ و چىلىٽ مىت، چاھىٽ
ھەۋالىٽ وي لىيپوو گافا سىنگ ھلدكىشا.. ھەتا چاھىٽ ژنكىٽ
فيكەتى، گۆلكى چىلىٽ مىت و ج شىر نەھىيلا تى.
بۇو پۇر - پۇرا ژنكىٽ و پەتەپت كر و خوه ژ مىرى
خوه عاجز كر و بۇو شەر و نەخوهشى ل نافبەرا
ھەردووا.. درېئە ناكەم ئەفە بۇو ئەگەرا ھندى زەلامى
ژنك تىر قوتا و گەلەك خەبەر ژى گۇتن شەيتانى.
شەيتانى كىلنچىيەك ل ھەۋالىٽ خوه دا و گۇتى:
"دئى گوھىٽ خوه بدى، كا من ج كرە ۋان خەبەرا
دبىئىن من ھەما ھەر كارىٽ ھەوھ موسىمانا ئەفەيە، من
ئاگەھ ژ چونە يىٽ خەبەرا دبىئىن من.. ھەمى گافا حالى
ھەوھ ئەفەيە".

ھەۋالىٽ وي بەرسقا وي دا و گۇتى:
"ھەى كۆرئىٽ پىس و نەعلەتى، بناسىت تەبۈون،
چاھىٽ من ل تەبۈو، تە سىنگ ھلکىشا".
ھەتا نوكە يا بۇويە گۇتن و تىتە گۇتن: (تە سىنگ
ھلکىشا).

* ژ زارى (مەحىيد مەھەممەد تاھر بىناقى) ھاتىيە وەرگىرن.

ئەگەر سەرۆکانى شىلى بۇو

جۇ بخۇد شىلى يە

دېيىژن، فەقىرەك ل گۇندەكى بۇو، چەند پەزەك
ھەبۈون، كاۋەرەكى نىئىر ھەبۈو، بۇ خۇد ئىينا مال و باش
ماتى ژىكىر و چاۋى خۇد دايى.. كاۋەرەكى وى گەلەك لاو
چىپبوو، رەنگى خۇد دا و قەلەو بۇو.

رېقەبەرى ناوچا وان پى زانى.. جاب دا فەقىرى دا
كاۋەرەكى بۇ بېھەت.. گاڭا ئەڭ جابە گەھشتى فەقىرى،
كەيفا وى هات و د دلى خۇد دا گۆت:

"ئى ئەڭە دى پارەكى باش دەتە من."

رابۇو، كاۋەرەكى خۇد بىر و چوو نك رېقەبەرى و كاۋەرەكى
خۇد پىشىكىشىر و روينىشت خوار، ئەمە ئى ب
خىرەاتنا وى كر و چەندەكى فەقىر روينىشت و گۆت
رېقەبەرى ناوچى:

- ئەز دى چم، درەنگە ل من.

رېقەبەرى گۆتى:

- دى بلا ب خىر بىچى.

دو سی جارا فهقیری ئەڭ ئاخفتنه دووباره كر،
 رېقەبەرى هەر وە گۆتى.. فەقير نەچار بۇو، گۆتى:
 - ئەزىزىنى ئەز فەقىرم، خودان بچويكىم ، هاتنا من
 ھەمى ئەو كافرە، پارەكى من بده من دابچەم...
 رېقەبەر لى زېرى و گۆتى:
 تو شەرم ناكەي بەحسى پارا دكەي؟! مالا تە ئەز
 رېقەبەرى ناوجا ھەمەدە، پارى ج؟
 هندى فەقىر ھاتى ج پارە نەدايى.. بى ھىقى بۇو و
 زېرىقە مال.
 دېيىن، ھەۋالەك دىيت و چىرۇكا خۇھ بۇ ۋەگىرا
 ئەھى گۆتى:
 - ھەرە قەزايى (ھەرىمدارىي) نك قائمقامى
 (ھەرىمدارى) دى پارى تە ژى چىكەت و چاھىت وى
 ئىينت دەر.
 فەقىرى گوھدارى يَا وى كر و چوو نك ھەرىمدارى و
 چىرۇكا خۇھ بۇ گوت، ئەھى ژى گۆتى:
 "فېيىجا چىھ تەپارە دەقىت؟! شەرمە تو ۋان ئاخفتنا
 دكەي.. رېقەبەرى ھەۋدە، ما كافر چىھ؟!
 دووپەت دىئى بۇ بېھ.. نابىت تو ۋان ئاخفتنا دووباره
 بکەي".
 فەقىر ب وان سەر و دلاڭە زېرى ۋە، ئىكى گۆتى:
 ھەرە نك پارىزگارى دى پارى تە ژى وەرگىت.

فەقىرى پېشە بۇوى، ب يا ويژى كر و چوو قەستا
پارىزگەھى كر و چوو جەم پارىزگارى و گازندا خوه بۇ
كر و چىرۇكا خوه بۇ گۆت، پارىزگارى گۆتى:
فيجا تە ج دەقىت؟!

فەقىرى بەرسقا وي دا و گۆتى:

"ئەزبەنى ئەز فەقىرم، خودان عەيالىم، بلا پارەكى
من بەدەشقە دا ب بەر بچويكىت خوه دادەم، خودى
قەبىل ناكەت، ل سەر دارى دنيايى من ئە و كافر
ھەبۇو، ئە و ژى ژ من ستاند، پا ئەز ج ل زاروکىت
خوه بکەم؟!"

پارىزگارى گۆتى:

"ھەرە شەرمە تو ئان ئاخفتنا دكەى، كافر چىيە؟ مالا
تە هوين هوسا د چاڭ تارى، رېقەبەرى ھەودىيە و دەقىت
هوين چاڭى خوه بەدنى!"

ل ويىرى ژى فەقىر ب وان سەر و دلاۋە زېرى فە
مال. ھەۋالەكى وي دىت و گۆتى:

قى جارى ھەرە نك سەرۇكى.. كا دى ج بىيىت.. بەلى
سەد دەر سەد دى پارى تە و حەقى تە ژى چىكەت.
فەقىر رابۇو كارى خوه كر چوو، ھەكە رۆزەكى و
ھەكە دەها چوو نك سەرۇكى و چىرۇكا خوه ھەمى بۇ
وي ژى فەگىرا.

سەرۇكى گۆتى:

"فیجا چیه؟ ریشه به مری هه و دیه و ریزی لی بگرن.

کافر چیه؟"

هندي فهقيري خود د بهريپا فهدا گوتى:

ئهز فهقيرم، زاروکىت من هزار قوسىريييت لى، من ج

نинه ژ وي كافپى پىيشه.

سەرۋىكى هەر پىته پىنهكر و گوتى:

"رابە، هەردەفە كافپى ج نينه.."

فەقىر گەلەك عاجز بۇو، گوتى:

"باشە دى چم، بەلى دى چەند گۇتنەكا بۇ تە بىزىم،

پاشى دى چم".

سەرۋىكى گوتى:

"فەقىر، كەرمەكە بىزە."

فەقىرى دەست پىتىر و گوتى:

"جارەكى رېقىنگەك گەلەكى تىيەنى بۇو، ب رېشه

جۆيەكا ئاڭى دىت، چوو دا ئاڭى فەخوت، بەرى خود

ددەتى ياشىلى يە. د دلى خود دا گوت دا بچم پىيھەلتى،

نوكە يازەلال و پاقزە، دى تىر فەخۆم.. هندي چوو

پىيھەلتىر ياشىلىتىر بۇو، هەتا گەھشتى يە سەروكانيي..

بەرى خود ددەتى سەرۋىكانى گەلەك ياز جۆيى شىلىتە

و هەما هەر گاڭا ئاڭ دەركەفيت ياشىلى يە، هەمى

رەمولەتەيە.. فېيجا ئەزبەنلى ئەگەر سەرۋىكانى شىلى بۇو

جو ب خود ياشىلى يە."

سەرۆکى باش هزرا خوھ د گۆتنا فەقىرى دا گرو
گۆتى:

"پا ئەفه ودىيەت، ئەز دەركەتم خراب و ب كىر
سەرۆكاتىي ناھىيم".

ھەر وى گاڻى سەرۆكى هندەك پارە دانى دا ل
بچويكىت خوھ خەرج بىھەت و برييارەك دەركر،
رېقەبەرى ناوجى ژ رېقەبەرىي ئىخست و فەقىر شوينا
وى كر رېقەبەر.

* ئەفسەر ھاتى يە ژ زارى (تاهر ئەممەد حەسەن بىدۇھى) ھاتىيە
وەرگىرن ل ٢٠٠٦/٤/٩ ى ل زاخو ژيى وى نىزىكى (٦٠) سالىيە يە.

خوین نامزیت

دبیّرُن دو زهلام ههڤالیت ئىك بۇون، ھەمى دەما
پېڭىفە بۇون، حەوپا وان بىيى ئىك نەدھات. ھەردۇ ب
ڙن بۇون، ئىكى ڙنكا وى گەلەکا سېھى و جوان بۇو، لى
يا چاڭ ل دەر بۇو، يى دى ڙنكا وى يا كەرىت بۇو. ھەر
جەھەكى چووبانى پېڭىفە بۇون.

رۆزەكى ھەردۇوا کارى خوه كر و چوون نېچىرى،
خوارن تىرا رۆزەكى دگەل خوه بىرپۇو.. ھەتا رۆزئافا ل
چىای گەرهان ج نەدىت، شەفتەك ل سەرئ چىای بۇو،
فەستا شەفتى كرن، دنيا روى گرتى بۇو، چوون د
شەفتى فە و شىف خوارن. پشتى شىقى، خودانى ڙنكا
كەرىت گۇت ھەڤالى خوه:

- دى تە كۈزم. .

- دى ڙ بەر ج من كۈزى؟! من ج ل تە كە?

- تە ج ل من نەكىر، بەل ئەفە ھەيامەكى درىئە،
ئەز حەز ڙ ڙنا تە دكەم، دى نۆكە جارەكى ب سەر من

هیّ تو دی من کوژی، فیجا هیّز ته ئەز نەکوشتیم،
ئەز دی بەری ته کوژم.

- ئەگەر دی ژېھر هندى من کوژی، من نەکوژد، ژنكا
من ژى وەك ياخوه بەھەزمىرە.. ئەز ج نابىزەم.
- نە چىنابىيت.. دەپتىت تە بکوژم.

- برا من نەکوژد.. دی پەشىمان بى، ژ كەرەما خودى
ئەزى بى بچويكم ژى، ئەگەر تو بىزى تو دەينەكەى
ئەگەر بچويكىت تە مەزن بۇون دى من کوژن. ئەو ژى
نىنە.

- درىز نەكە، دى ھەر تە کوژم.
- قەيدى ناكەت، من بکوژد، بەلى باش بزانە خوين
نامريت، دى ھەر ديار بىت كۆ تە ئەزى كوشتىم.
- دى چەوا ديار بىم؟!

- دى ديار بى. بارانەك دى هيّت برقافاك دى ژ
عەردى ھلاغىن، ئەو برقافاك دى بىزىن فلانى فلان
كەسى كوشتى.

- پا ئەز دى تە کوژم، پاشى بلا ديار بىم.
ھەر وى گافى ھەقائى خوه كوشت و كەلهخى وى ژ
شكەفتى درئىخست و نىشت، سېيىدى زوى رابوو چوو
مال و خوه بىدەنگ كر، ھەتال جەم خەلکى ھەمى
ديار بۇوي كۆ فلان كەس يى بەرزە بۇوي و بى سەرو
شويىنى چووى، تازيا وى ھاتە راكرن. ھەقائى وى چوو

ڙنکا وي ل خوه مارکر. سالههک پيڻه چوو، يى ل نك
ڙنکا ههفلان خوه روينشتى يه، بيرا وي و ههفلان وي
هات دهمي دگوتى من نهکوڙه دئ هر ديار بي، بارانهک
دئ هيٺت دئ ته ديار كهت و بيزيت فلان كهسى فلانى
کوشتي. پيلهکا دكهنى بهردا، ڙنک ڙئ بههتى و گوتى:

- ته خيره جاميڙو؟!

- ج من خيره دهمي من فلان كهسى کوشتي دگوت
من نهکوڙه، دئ هر ديار بي کو ته ئهزى کوشتيم..
دگوت دئ بارانهک هيٺت و برفافك دئ هلافين، ئهو
برفافك دئ ته ديار كهن. نوكه بارانا دهيٺت و
برفافكىت دهلافين و ئهز ديار نهبووم.

- هردوروکا پيڪه کره کهنى و کهتن ئاخفتني و
يارى يا.

- پاشى ميرك رابوو چوو دهڻ ڙنکا خوه يا کهفن،
بيستهکى مان ل دهڻيڪ، بيرا وي و ههفلان وي هاتله.
بwoo تهق تهقا کهنى و ڙنکى بهري خوه دايى و گوت:
- جاميڙو ته خيره تو دكهنى؟!

- چنه.. چنه، حورمهت.

- نابيت تو هر يى ب تشهى دكهى کهنى.. دهڻيٽ
تو بېڙى، فهشارتن پى نهڻيٽ.

هندى ميرك هاتى ج رئ ب ڙنکى نهبرن. نهچار بwoo
ئينا گوته ڙنکى:

- فلانه رۆژى دەمى ئەز و هەۋالى خوھ چۈوين
نېيچىرى، ئەم ب شەق ماين ل چىای ل فلان شىھفتى،
من گۇتى دى تە كۆزم ھندى ھات من كو ئەز نەكۆزم
بۇ خوھ ھىقى ژ من كر، ھەر من گۇتى دى تە كۆزم،
ئينا گۆته من دى من بکۆزە، بەس دى ھەر دىار بى.

- من گۇتى دى چەوا دىاربىم؟

- گۆته من ئەگەر ب ھەواي و بارنى مابىت تو بەرزە
ناپى.

- ۋېچا ئەفە سالەك ب سەرقە چوو، ھەوا و باران
گەلەك يىت ھاتىن و ئەز دىار نەبۈومە، ئەزا ژ بەر
ھندى ئەزى دەنەم.

كەتن سەر جەيىت خوھ نېستىن. سېپىدى رابوون
تىيىشتا خوھ خوار، ژنك چوو نك حاكمى و گۇتى:
مېرى من فلان كەسى كوشتى و ژنكا وي يا ل خوھ
مەھر كرى!

حاكمى دو ئىلچى ۋەرەن بىدۇيىف مېرى وي را و
ئينا وېرى.

حاكمى گۇتى:

- تە بۆچى فلان كەس كوشتىيە؟!

- ل حاكمى خودش بىت من نەكوشتىيە.

ھندى حاكمى دېھر كر و گۆت، دان ب خوھ دانەنا و
نەكۆت من يى كوشتى، حاكمى گۆته ئىلچىا پىدادەن.

**ئىلىچىا ھندەك حوت و تەپ و مىست لىدان، مىرگى
گۇت:**

- بابۇ راوهستن، من يى كوشتى.. فلانە رۆزى و ل
فلانە شىكهفتى كەلەخى وىزى هېز يى ل وىرى.
- حاكمى ھندەك دگەل فرييکرن كەلەخى وى نىشادا،
بەرى خود دەدەنی ھندەك ھەستى يېت ماين ل وىرى،
مېرك زقانىدەقە و حاكمى فەرمان دا وى و ژنكا
ھەۋالى وى ھەردووڭا بکۈژن.. ھەردو كوشتن و ژنكا
وى ب خود ڙى خەلات كر.

* ئەفسەرهاتىيە ڙ زارى (سەگفان عارف بىريندار قومرى) ھاتىيە
وەرگىتن ل ٢٠/٤/١٩٨٨ء.

ریبەرای ژ رینجىھەرەبى چىتىزە

دېيىژن زەلامەكى سى كور ھەبوون، ھەرۇ سپىدى
كارى ھەر ئىكى نىشا ددا و ھەرئىك فرى دكر سەر
كارى وي.. رۆزەكى ھەرچەند قىك كەتن و گۇتنە بابى
خوه:

"بابۇ ژ مە بىگەرە ئەم ب خوه دى كارى خوه كەين،
ئىدى تو ج نەبىيە مە."

بابى وان ھزرىت خوه كرن و گۆت:

"بابۇ هوين وەكى من نزانىن، راستە هوين دشىن كار
بىكەن، بەلى پا هوين رىبەرەبى وەك من نزانىن".

كورپىت وى پىكىھە گۇتنى:

"نه باب نە.. تو روينە خوارى، ئەفە خوارن و
فەخوارنىت تە و تە شۆلە ب ج نىنە..."
دېيىژن وي ژى گوھى خوه دا بچويكىت خوه و ماين
خوه دج نەكىر. دو - سى رۆزەك پىقە چوون،
ئىّشارىيەكى بەرى خوه دايى بىزنى ژ بەتهنى نەئىنايەفە،
نەشىيا خوه بىيەنگ بىكەت، چوو د بن لەيىفكا خوهفە و
كر "مئە ئەئە" و وەكى بىزنا كر.

کورپیت وی گوت:

"ئەفه بابى مە خىرە؟ دين بۇويە؟!"

بىستەك دى پېقە چوو، پىرمىرى ھزريت خوه
كرن، كورپیت وى گولك نەئينا بۇوقە، پانى نەفيت ب
ئەزمانى بىزىتى؛ چونكى كورپا يى گوتىي تە شۆل ب ج
نینه، ئينا وەكى گولكا كر "عوووووو".

جارەكى دى كورپیت وى گوتە ئىك و دو:

"وەح! ئەفه بابى مە چىه؟!"

پاشى پىرمىرى بەرى خوه دايى كەر ژى نەئىنايە
فە، ئينا وەكى كەرى ژى كر "حى.. حى.. حى" كورپى
بچويك و يى نافى گوت:

"ب خودى بابى مە يى دين بۇوى، ج جارا ھو

نەكىدە!"

كورپى مەزن ھزريت خوه كرن و گوت:

بابۇ دين نەبۇويە.. كا ھلۇن سەحکەنە ھەوە بىزنى
ئىنايەفە؟

چوون سەحکرى نەئىنايەفە، ھەر كورپى مەزن

گوتى:

ھەوە گولك ئىنايە.

برايىت وى چوون سەحکرى گولك نەدىت، ئينا گوت

برايى مەزن:

"نەخىر ئەو ژى يى مائى"

برایی مهزن سه‌ری خوه ههژاند و گوت:
"کهر هاته‌فه یان نه؟!"

براییت وی سه‌حکری ئهو ڙی نه‌هاته. زُفرین و گوت
برایی خوه:
"ئهو ڙی نه‌هاته"

برایی مهزن گوتی:
"ئ ههْرن بیِن"

ڙنوی براییت وی چوون ههرسی ئینانشه و ب
سه‌روبه‌ر کرن و ههرسی چوونقه نک بابی خوه و
گوتی:

"بابو ڙ نوکه ويٺه، ههروهکی به‌ری نوکه تو ریکیت
مه نیشا مه بده و ئه م بیی ته ج ناکهین".

بابی وان سه‌ری خوه ههژاند و گرنزی و گوتی:
"بابو ڙ قهستا مه‌زنا نه‌گوتیه: "ریبه‌ریهک چیتہ ڙ
رینجبه‌ریهکی" ئهو دو رۆز بwoo، من مایی خوه د هه‌وه
نه‌کری، هه‌وه دیت ج نه‌مابwoo گورگی کهر و بزن و
گولک خوارین؟".

* ل ۲۰/۱۲/۱۹۸۶ ڙ زاری (محه‌مهد عه‌بدوله‌تیف بنافی)، کو ڙیي وی
نیزیکی هه‌شتی سالانه، هاتیه و مرگرتن.

بیلندشک

دبيژن دو براييٽ ئىك بۇون، ئىك يى دهولەمەند و
كەدخداد بۇو و پارەكى مشە هەبۇو، لى يى بى دويىندەھ
و زىدەھى بۇو، يى دى يى خودان عەيال بۇو، يى فەقىر
بۇو ج دەدەست دا نەبۇو، سالەكە ھشاك و قېر ب سەردا
ھات، بۇو تەنگاھىيەكە مەزن، ڙنكا وي گۆتى:
"فلانكەس، ما ج شۇل نىين تو بۇ مە بکەي؟ عەيالى
مە يى رويس و پېغاسە و سەرى پايىزى يە، هەى مالا
تە خراب نەبۇويا دى بۇ خوه سەحکە كارەكى،
كەسپەكى، ئەڭ عەيالە ژ لەپ مە ھات دەر..."
مېركى نەدا و نەستاند، پاشى ھزىيەت خوه كرن و
گۆت:

"ئەز ج رىكا نابىئىم..."

ڙنکى گۆتى:

"دى هەرە نك برايى خوه بەلكى ھندهك دەخلى،
پارا بىدەت تە دا بۇ عەيال بکەين قويت، سەرى
زەستانى يە فدى سەقەت بن درويس و خاس و
برسىنه".

میرکی برسفا وی دا گوتی:

"ئهز د خوه را نابینم و ئهز ناجم.. ما برايى من
نزاپت مه ج نينه، دى هەما بلا بىزىت ھا برا فى
وەزنا دەخلى بده عەيالى خوه، ب خودى ئهز نەشىم و
ئهز ناجم نك..."

هندى ژنك ھاتى و دېھر دا كر و گوت، ميركى گوت:

"درېز نەكە ئهز هەر ناجم.."

سېيدى ھەتا بۇوي وەختى تىشتى، تىشتا خوه خوار
و ژنكى گوتى:

"دى ھلۇ دەركەفە ۋان دەوروبەرا كا تو ج تشتا
نابىنى؟"

وەختى موسى پېغەمبەرى بۇ دا چىت نك خودايى
خوه و ئاخقىت. فەقىر چوو "موسى" دىت.. سلاپىرى و
گوتى:

- دى كىفە چى؟

- دى چم سەرچىياتى دەگەل خودايى خوه ئاخقىم.

- ئەى موسى پېغەمبەر، ئهز ھىقى ژ تە دەكم تو بىرا
من و وى بىنە و بىزى ئەوه ئەز ھەيم، ئەزى فەقىرم و
ئەز نەشىم عەيالى خوه ب خودان بىكەم، بىزى ما
نەشىت من زەنگىن كەت؟ فەي بلا من ڈى شتى ھەندەكا
لى بىكەت، مالا من خراب بۇو ب شۆلىقە..
- باشه، ئەهد بىت ئەز بىزىمى.

**مووسای ریکا خوه گرت و چوو سه‌رچیای و گوتە
خودایی خوه:**

- یارابى، فلاں عه بدى "به نېي" تە يا هو گوتى...

- هەكۆ تو چووی بىزى، من بىرا تە يال نك رەببى تە ئىنای و ياكو گوتى چى گافا بىھەنسكا تە هات، دى زەنگىن

بى..

- باشە و سوپاسيا خودایی خوه كر...

مووسا زقرييە.. هەتا نېزىكى فەقىرى بۇوى، فەقىر

چوو سلافكرى و گوتى:

- خودى قۇوەتى موسا.

- رەحىمە ل دەيىبابىت تە، خودى ژ تە رازى بىت.

- تە بىرا من ل نك رەببى من ئىنای؟

- بەل، ياكو گوتى هەكۆ بىھەنسكا وي هات دى وي زەنگىن
كەم.

- فەقىرى گوت، ئى نەفە ياب سانەھى يە، هەتا ئىشارى
چل جار ئەز دېيەنژم.. هەر يى ل دۆر بازىرى دزقريت
بىھەنسكا وي ناهىت، يى برنويتى هەلدكىشىت بىھەنسكا
وي ناهىت، هندى تلىت خوه دېھت دەفنا خوهرا
بىھەنسكا وي نەهات.. بابۇ ئەفە ئاسى بۇو، ج لى هات؟!
بۇو حىنى شىقى قەستا مالكا خوه كر و روينشت
خوارى. ژنكا وي پت پت ب سەرى دا كر، ج ب فەقىرى
نەما، گوتە ژنكا خود:

- مال خراب دی راوهسته ههتا بیهنشکا من دهیت...
- عهیالی رویسه، جه ههما تو بیهنهزی عهیالی شوله
- پییه، عهیالی شوله ب بیهنهشکی يه، بیهنهشک چيه، ج
- تشته؟!!
- بیهنا خوه فرهه که..
- نفستن ههتا بورو سپیده، سپیدی ديسا گوتی فه.
- دی هلو رابه سه حکه ریکه کی هوسا ناقه تیت،
بچویکیت مه ژدست مه دهرکه تن.
- ما من نه گوته ته راوهسته ههتا بیهنهشکا من دهیت؟!
- ما دی بیهنهشکا ته شیقی بو عهیالی ئینیت؟!
- ئه ز نزانم.
- دی لباسی و جلکا ئینیت؟!
- ئه ز نزانم.
- ههتا ئیقاری چل جارا ئه ز و تو يی دبیهنهزین، عهیالی
مه هه رئ شتى خودیه، ئه فه تو دین بورویه، ته خیره؟!
- ب خودئ ئه ز کە سپەکی ناكەم ههتا بیهنهشکا من
نه هیت.

مېرك رابوو، چوو ههتا ئیقاری گەرها و يى دفنا
خوه سەر ئە فراز دكەت، لى بیهنهشکا وى نەھات، برسى
بوو، فرافین ڙى نە خوار و نە دويرا بچیت مال ڙ ترسا
دا، بو شیقی چوو فه ڙنکا وى پرسیار ڙیکر
فلانکەس ته شولەك كر؟

میرگی گوتى:

- ما من نه گوتبوو تە راوستە ھەتا بىھنشكى من
دھىت!!

ڙنکى خوه بىدەنگ کر ھەتا بۇوى رۆزا پاشت. خوه
گرت ھەتا مەغرب بىھنشكى وى نەھات، ما ھزريت
خوه كرن و گوت:

"بىھنشكى من نەھات، بەلكى سى ھەيقيت دى
بىھنشكى من نەھىت، ب خودى ڙنكا من يا حەقه، فىجا
ج بکەم؟ د زكى من دا ناچىت بچم تىشەكى ڙ برايى
خوه بخوازم.

رابوو دەستى خوه ل گوينيكەكى دا و گوت ھەمى
دەما دەرى قەسرا وى يى ل تاقە و يا تۈزى گەنمە، دى
چم بەر گوينيكەكى راوهستىم بۇ خوه ھندەك گەنمى
كەمى و سپىدى بهم سەر ئاشى و ھىرم و ئىنەم دا بۇ
عەيالى بېيىزىت و بەھتى.

گوينيكى خوه بىر و چوو، ب ژۇور كەت، چوو بەر
گوينيكى دا ھندەك گەنمى بۇ خوه ڙى بىنت دەر،
گوھى خوه دەدەتى، دەنگى ڙنبرا وى و زلامەكى هات يى
بۇ خوه دئاخفن و سوحبەتى دكەن، دەستىت خوه يېيت
د سەر ستوپىت ئىكرا ئافىتىن و ژ مەزەلکى دەركەتن و
قەستا وى ئودى كر يا تىيى وى لى، ھندى هاتى نەزانى
ج بکەت، بىيىن دزه. تەختەكى ل وېرى بۇو فۇتكەك يَا

ل سه‌ر ببوو هه‌ما چوو د بن ته‌ختیق‌ه و خوه قه‌شارت..
ئه‌و ژی هاتن سه‌ر ته‌ختی روینشت خواری...

ئه‌و ما د بن ویریق‌ه، وان ژی دهست ئاقیت سوحبه‌ت و
ياریا و خوه ژ بیرفه بر، هند دیت برايی وی هات،
مرؤفه‌کی زه‌نگینه دچیت دیوانا ماقویلا، سه‌عه‌ت هه‌شت
و نه‌ه هه‌که دده هاته‌فه. ژنکی گوت میرکی:

- پا ب خودی ئه‌فه میری من يی هات.

- پا فيّجا ج بکه‌م...؟

- هه‌ره د بن ته‌ختیرا...

ئه‌وی ژی نه‌کر نمه‌ردی و راست چوو د بن ته‌ختیرا،
به‌ری خوه دده‌تی ئه‌و زه‌لامی ل ویری.. وی ژی قه‌ت
دینه‌کر، نه‌گوت ته چیه يان تو هاتیه فيّری ج؟!
میرکی ژنکی ژی هات، ژنک ژ پیشله چوو، ئه‌و ژی
هات سه‌ر ته‌ختی روینشت خواری و بۇ خوه ئاخفتن..
بیه‌نشکا فه‌قیری هات، هندی هاتی ئیدی نه‌شیا خوه
بگریت، بیه‌نڑی..

میری ژنکی مه‌نده‌ھوش ببوو، گوتی:

- كچى ئه‌فه چیه؟!

- ب خودی ئهز ژی نزانم.

- كچى چه‌وا تو نزانی؟

نه‌ووله ئهز نزانم.

پاشی میرکی گازی كری:

- تو کی د ویری را؟
 - ئەزم ئەز برا.
 - تو ج دکەی د ویرى را؟!
 - راوهسته دى هىم بۇ تە بىز...
 برايى وى ژىن تەختى دەركەت، گوينىكى وى يى د
 دەستى دا، ئەفە چىھ برا؟!
 - ئەز ھاتبۇوم بۇ خوھ ھندەك گەنمى بىزم.
 - گەنمى بىزمى.
 - ئەرى عەيالى من يى برسى يە و ج نىنە بخوت.
 - باشە يى دى كىيە دگەل تە؟!
 - ئەفە ژى من دگەل خوھ ئىنابۇو، من گۆت ھەكە
 من گەنم دزى تو ژى دزانى ئەز نەشىم ب تىن بېم، دا
 ل پشتا وى كەم، دا بۇ من بېمەت.
 - ئەو چەوا؟!
 - بەلى وەلە...
مېرکى گۆتە ژنكا خوھ:
 ھە زالما زالما، ج خودى قەبىل دکەت تو ھۆ بکەى،
 ما ھەرق سپىدە و ئىقارا ئەز نابىم تە برايى من بىت،
 ژنبرا من بىت، برازايى من بىت، بى مراد نەفەگىرەفە.
 برايى وى ئاخفتنا وى بىرى و گۆتى:
 - وەلە برا د زكى من نەدچۇو، نە ئەز بىم و نە عەيالى
 من بىت و نە ژنكا من.

- بۆچى برا؟

- هەكە تو نەزانى، ئەز براڭى تەمە و ئەزى د خانىقە
برسىمە، بۆچى دى ژ تە خوازم؟ هەكۆ دى ژ تە خوازم
دى چم ژ ئىكىن بىيانى خوازم هەر من نەنياسىت كا
ئەزى ژ كىمە؟!

- برا تو يى حەقى.. كەرمكە ئەفە بۇ تە "٢٠٠" دوسمەد
زىر، گەنمى ژى نەدزە، هەرەفە سېپىدى دى بۇ تە
فرىكەم...

- سوپاسيا تە دكەم..

گۆته هەفالى خوه وەرە دا بچىن كورۇ، حەمال زەپرى و
درىگەتن و گۆتى:

- تو ج تشتى قى مرۆقى؟

- ئەز برايى وي مە.

- تو برايى وي؟!

- ب سەرى تە كەم ئەز برايى وي مە.

- ئۇ ئەز هاتم د وىرى را و تە دەينەكر؟

- نەوەلە، ما دى بۆچى دەينكەم، سرەكە "نەينىيەكە" ئەز
ژى دى فەشىرم و تو ژى فەشىرە.

وى زەلامى ژى دەست ئافىت بەريكا خوه "٣٠٠" سى
سەد زىر دانى و گۆتى:

- تۆبە لىسر دەستى تە ئىيدى ئەز ج جار شۈلىت ھوسا
نەكەم.

- پاریت وی بوون "٥٠٠" پینج سه دزیر و چوو مال
ژنکا وی یا نفستی، هشیار کر و گوتی:
- من گوت ته ههتا بیهنشکا من دهیت، ئها بیهنشکا من
فی گافی هات و ئەفه "٥٠٠" پینج سه دزیر من یېت بو
ته ئیناین...
- نه ب خودی..
- بهلی سه دجار ب خودی..
پینج سه دزیر کرنە د لەپى وی دا و گوتی سپیدى
دی بو مە گەنم ژی هیت.. سپیدى برايى وی "١٢"
دوازده فەردەيیت گەنمى ژی بو فریکن..
سپیدى چوو سەر وی ریکا مووسا تىرداھات و
دچوو.. ھەر هات و چوو، نابەينەكى بەرئ خود دايى
مووسا هات و سلاڭىرى، سلاڭا وی وەرگرت، مووسائى
گوتی:
- ھا براادر حالى ته چىھ؟ رسقى ته زىدە بولو يان نە؟
- الحمد لله. سوپاس بۆ خودى، وەله زىدە بولو، بهلی يى
ب گەۋادى بولو.

* ژ زارى (مەحىيد مەممەد تاھر بنافى) ھاتىھ وەرگرتلىك
1984/11/5 ل كۆمەلگەھا ھىزاوا.

دانا خودى

ب سەر چ ۋە نىنە

دېيىزىن جارەكى ئىكى گۇيى ژبهر ئابورى رەقى، هات
مېسل ژ وېرى چوو بەغدا، چەند رۆزەكى ما ل وېرى،
بى چارە بۇو، ئىدى نەشىا بىگەرھىت، بەرئ خود دايى
چايىخانەك يا ژ وي ۋېشەتر، چوو سەر لىقَا جادى
بەرامبەرى وي چايىخانى خود درېزكەر و گوت:
"ھەكە ئەز بەرمى ژى بەلكى ئىك ژ ئانامن
فەشىرىت!"

چافى خودانى چايىخانى ۋېتكەت چوو راکر و گوتى:
تەخىرە ؟!

- ژبرسا يا ھۆل من هاتى!

خودانى چايىخانى دلى وي ما پېقە، دو قران دان فى و
گوتى ھەرە وي خوارنگەها ژ مە وېشەتر زادى بخۇ،
ئەو ژى چوو، بۇ خود گوت ئەزدى بەھايى ئىكى خۆم
يى دى ژى بۇ سوباهى، زادى خود خوار و زەريپە نك
مېركى، مېركى چايەك ژى دايى و گوتى:

- ئىقشارى دگەل من وەرە دى تە دەم شۇلى.
كەيىفا مىركى، گەلهەك هات، خوھ گرت ھەتا بۇوى
ئىقشار، رابوون چوون مالا مىركى، گازى ژنكا خو كر و
گۇتى:

- وەرە ئەۋە زەلامە من يى ئىنای بلا ل حەوشىت
خانىيت بابى تە ۋەكۈلىت و وان زىرا بىنت دەرى،
نىفەك بۇ تە نېفەك بۇ وى، و من ژى ج نەفيت.
ژنکى گۇت:

- بلا جامىرۇ تە ج گۇت ئەز ئاخفتنا تە ناشكىنم.

مىرك ل يى گۆيى زېرى و گۇتى:

- دى زەلام، تە ج گۇت؟

- بلا ئەز بەنى.

- سېپىدى ھەرە شۇلكە، ھەرۇ سى قرانا ژى دى
دەم تە.

- تىر خوارنى بىدەن من، من ج نەفيت.

- مالا تەيە ھەمى دانا وەرە تىر خوارنى بخۇ و
پارى خوھ ژى وەربگە.

سېپىدى رابوو تىشتا خوھ خوار چوو شۇلى،
حەوشەك ھەمى كۈلا ج نەدىت رۆزا پاشت دەست
ئافىت يى دى كۈلا ھەتا گەھشتى قولاقكا دويماهىكى
دەڤى بىرَا وى ب رەخى كولوزەكى كەت، شەيتان كەت
دلى و گۇت:

هەما فەشىرە و بىزە من نەدىت.
پاشى هزرىت خوه كرن و گۆت:
ئەو مەرقۇي مەرقى من فەكى دى چەوا حىلى لى
كەم؟

كولوزكىت خوه ئىنان دەرى و هات مال، گۆت:

- من دېتن.
- هەرە بىنە.

زەلامى ھەمى فەكىشان مالا وان، ئىقمارى مىرك
ھاتەفە. دو كولوزك دانان وىرئ و دو ژى دان يى گۆيى و
ئىك ما ئەو ژى ئالە كرن ناف مالى و ب جوتا لىكە كرن.
زەلامى فەقير ژى پارىت خوه ھلگرتن و چوو
خانىيەكى ب دلى خوه ئافا كر و ما د خانىي خوهەفە.
رۆزەكى ئىكى دەرگەھ قوتا، دەر لى فەك، بەرى خwoo
دaiي زەلامەكى پىر و كچكەك ب ژوور كەتن، بخيّرەتان
دگەل كر و كەيفا خوه گەلەك پى ئينا و گۆتى:
- ھەوھ خىرە؟

- ئەڭ كچكە يا نەساحە و ئەزى نەشەھەزامە ھەكە تو
دگەل مە بھىي ئەز گەلەك حەز دكەم.
- سەرچاۋا.

رابوو كچك بىر خەستى و ئىناۋە، پارە لى
خەرجىرن، ھەرو حالتى وى بىو ئەو ھەتا كچك ساخ
بۈسى (٤٠) زىر خەرج كربوون، پىرەمېرچ خەرج

ناکهت، بەلی ج خەرج دبوو دھەزمارتن، ل نك خوه
دزانى چەندن، رۆژا دوماهىي پيرەمېرى گۆتى:
- ودرە کا تە چەند خەرج كرە؟
- من ج خەرج نەكەرە.

پيرەمېرى دەست ئافىتى چىل زىر دانى، وي ژى
نەورگىرن. هندى پيرەمېرى كر و گۆت ھەر ژى
ودرنەگىرن. پيرەمېرى ھەززىت خوه كرن و گۆت:
- ودرە دەستى من كچك بۇتە.

كەيىفا وي گەلەك هات، چوو دەستى كچك بۇ خوه ژى
قەبىل كر. چوو مەلايەك ئىينا و كچك ل خوه مەھر كر
و كردادوت ھەتا حەفت شەف و حەفت رۆزىت وان
خلاس بۇوين. پيرەمېرى خاترا خوه خواست و چوو.

سى چار سال كەتن مابەينى كچكى گۆتى:
- ئەوه بابى من چوومى مە نەسەھەكى، پانى
ئەو ژى خودان ملکە و شەش گۈندىت ھەين و
يى بى زىيەدەھى يە.
- تو رىكى دزانى؟
- بەلی ئەز دزانم.

رابوون بدويفىك كەتن و چوون وىرى. پرسىار كر
كا فلان كەس؟ ئىكى گۆت:

- ئەمرى خودى يى كرى و كچەك ھەبۇو بەل
ئەم نزانىن كا ج ل كچا وي ھاتە؟

کچکی گوتی:

- ئەز كچا وي مه.

هندەك هاتن بەرى خوه دانى و گۇتن:

- بەلى ئەفه كچا وي يە.

رابوون سەحرىن هەر شەش گوندا و شۆلىت وان
دروستىرن وەكى بەرى ئىيڭ كر وەكىلى خوه كا
بەھرا وان چىھ بۇ فەرىكەت، زەرىين مال. چەند
ھەيامەك پېيچە چوون مىرکى خودانى چايخانى ئەمرى
خودى كر ئە و ڙى يى بى زىدەھى بۇو، ڙنكا وي رابوو
چوو مالا وي زەلامى ئەوي زىر بۇ ئىنایىن دەر و گوتى:
ھەما من مەھر كە، من كەسى خوه نىنە، ئە و زىر
يى ل وىرئى هيىشتا من دەست نەكىرى.

وى ڙى نەكىر نەمەردى، ئە و ڙى مەھركر و روينشت
خوارى و مالا وى ڙى فەكىشا سەريما خوه و گوت:
دەپتىت هوين هەردو وەكى خويشكىت ئىيڭ بن دگەل
ئىيڭ.

ھەردو ڙنكا پېيڭە سۈزدابى كو ج جارا شەرا نەكەن
و ج نەخوهشىيا بۇ ئىيڭ و دو چىنەكەن.

* ڙ زارى (محمد محمد شەريف بناۋى) ھاتىيە وەرگەرتىن ل رۆزا

١٩٨٥/٣/٢٩.

کەلا نامویسی

دېيىژن دوو بازرگان گەلەك ھەۋالىت ئىيڭ بۇون،
ناقى ئىيڭى ئەحمدەد چەلەبى بۇو يىنى دى خواجە عەلى.
ھەردووکا گەلەك حەز ژ ئىيڭ دىكىر.

ھەيامەك پىيّقه چوو ڙنکىت ھەردووکا ب حال
كەتن، ئينا ھەردووکا گۆتە ئىيڭ و دوو ڙنكا كىن ژ مە
كچ بۇو يىنى دى كور دى كچا خوھ دەت كورى يىنى دى.
ھەردووکا گۆت بلا و حەتا قەولى وان هاتى و خودى
كەرەم دگەل كرى، خودى كچەك دا خواجە عەلى و
كۈرەك دا ئەحمدەد چەلەبى.. خوھ گرت ھەتا ھەردوو
مەزن بۇوین و بۇويه وەختى وان و ڙنا و شوئى يى، ئينا
بابى كۈركى چوو نك خواجە عەلى و كچك خواست،
خواجە عەلى گۆت:

- تو گەلەك بخىر هاتى، بەلنى ھېشتا پىچەكى زوى يە
بلا چەند ھەيام دى بچن پاشى.
- بلا قەيدى نىنە ب كەيىفا تەيە.

چەند ھەيامەك پىيّقه چوون، وەسان چىپبو خواجە
عەلى ئەمرى خودى كر و مر، ئەحمدەد چەلەبى رابوو

بهرى بەھيدارا دا مالا خوه و بەھى يَا وى دانا هەتا
خەلک ھەمى ھاتىن بەھىي و بەھيدار خلاس بۇوين،
رۆزدكى ئەحمدەد چەلەبى گۆتە دەيکا وى:

- باشە ئەفە ڙى خلاس، ئەز خوازگىنىي كچا تەمە.
- سەرچاۋا مانى بابى وى يَا داي، ھەما سباھى ودرە
دى چىن تشتا كرين بۇ بويك و زافا.

رۆزا پاشتە ھەردوو پىكىھە چۈون بازارى ڙنگى تشت
كرين و ئەحمدەدى نېيىسىن و كرن لىستە(قايىمە) ھەتا
ڙنگ خلاس بۇوى، ئەحمدەدى دەست ئاھىتى كرين و
ئەو ڙى ھەمى كرن لىستە.. زېرىن ھاتن فە كر داوهت..
كۈرك نېيىسەرە(كاتبى) ھارون رەشیدى بۇو، جابا وى
فرىيکر وى ڙى دەستویرى يَا خوه ڙى خواست و
دەستەكى دەھول و زىرنا بۇ ئىنا و كرە داوهت.

كۈرك ھات مال و سەرەي وى شويشت و كارى وى كر
و دانا سەرەي دىوانى كر زافا، خەلکى بازىرى ھەمى يى
گازىكىرى و سە ب ئەزمانى سەى نزانىت، ھەتا بۇوى
دەمىن نفستىنى، سى - چوارەكا گۆت:

"رابن دا زافاى بېبەين سەر جەھى وى."

گافا زافا برى سەر جەھى وى ھەمى زېرىنۋە، وى ڙى
دەرگەھى خوه گرت و چۇو پەرى راڭر چ ڙنگ نەدىتن،
بۇ خوه گۆت:

"بەلکى يَا چۈمى دەرى دى نۆكە هيit."

هەر خو گرت و نەھات، رابوو ددویش را چوو،
نەدیت سەحکر وارا نەدیت زقىز چوو نك بابى خوه و
گۇتنى:

- باب كانى ئەو ڙنكا هەوه بۇ من ئىنائ؟!

- بابو ما ل ويئرى نينه؟!

- نەخىر باب، نە ل ويئرى يە.

بابى وى چوو ئەو ڙى هندى لىگەريا نەدیت، گۇتنى
كۈرى خوه:

"رابە دا بچىن نك هارون رەشىدى.."

گافا چووين زېرەۋانا گازىكى:

- كورۇ ھوين كىنه؟

- ئەزبەنى ئەمین.

- هەوه خىرە قى شەقى؟

- مە هارون رەشىد دېلىت؟

- بۇ چىيە؟!

- شۇلا ھەوه نىنە، گافەكى گازى بىكەن و ژ خەو
راكەن.

نۇبەدارەكى گازى كىرى و ژ خەو راکەر، رابوو گۇتنى:

- خىرە قى نىف شەقى؟!

- ئە حمەد چەلەبى و كورۇ خوه يى ل بەرددەرى
و تو دېلى.

- بىئىزى بلا بەھىن.

ب ژوور که‌تن و سلافکر، سلافا وان ژئ و هرگرت و

هارونی گوتی:

هه‌وه خیره؟

ئەحمەدی سەرھاتیا خوه و کورئ خوه بۇ فەھاند.

هارونی گوت:

- هه‌وه باش سەحکری، بچویکە بەلکى يا ترسای
يان يا شەرمکرى و ياخوه فەشارتى.

- ئەز بەنى ب خودى مە ھەردۇوکا ج كون
نەھىلانە و مە نەديت..

- باشه ھەكە ئەز ھاتم و من د خانىي ھەۋەڭ
دىيت پاشى دى سەرئ تە بىرم.
-

بلا ئەز بەنى.

ب رئ کەتن و چوون مالا وان ھندى لېگەرهان

نەديت، ئىنا هارونى گوت:

- کا تشتىت وى بىنن ھەوه ج بۇ كرى يە؟!
-

ئەز بەنى چى تشتى مە كرى من يى نېيىسى؟

ھەرتىتەكى هارون رەشىدى دگۆت ھەوه فلان تشت
ئىنايە ويژى ھەتا دوماهىي قودىكەك ڙناڭ تشتىت وى
كەت راكرفە بەرى خودايى ھندەك قوماش يى تىدا.
ھەر د وى شەقى دا گازى دوكاندارا كر و ھاتن وىرى و

گوتى:

"ئەق قوماشە كى ھەيءە؟"

ئىكى گوتى: من يى هەى.
هارونى گوتى:
- تە فروته كى?
- ئەز بەنى زەلامەكى هاتى من يى فروتىي، من
گوتى تو ج كەسى گوتى ئەز لاوى مصريمە.
- هوين هەمى هەرن مالىت خوه.
پاشى جابا هەمى جلك دروا(خەياتا) فريىر و گوتى
كى ئەڭ قوماشە دروى يە؟
ئىك رابوو گوت: من يى دروى ئەزبەنى بۇ
زەلامەكى دگوت ئەز لاوى مصريمە. يى برى و يى
چۈرى.
جارەكا دى هەرسى پىكىفە زېرىن و چۈون ھەتا
گەھشتىن رەخى بازىرى، راوهستان، هارون رەشىدى
بەرى خوه دا بازىرى روناھىيەت ھەما دەھەنەن دەھەنەن
رەشن، ل پەرەكى بازىرى روناھىيەكا ھلە ژ وى خانى
پىقە ج روناھى د ھل نىن... ئىينا هارونى گوت:
- وەرن ھەبىت نەبىت ئەو خانىي ھەيە.
ھەرسى ب دوييقىك كەتن و چۈون ھەتا گەھشتىن
دەرى قەسىر، دەرگەھ قوتا لاوى مصرى چۈو پشت
دەرگەھى و گوت: كىيە؟
- ئەزم، ئەز هارون رەشىدم، پانى تو مىقانى
منى دەقىت ئەز سەحکەم تە كا تە ج كىيماسى نىن؟

هندی هاتی و د بهر دا کر و گوت، دهرگهه لی
فنهه کر.. هرسیکا پیکفه خوه دا پاش و پیهنهک ل
ددرگهه دا، ددرگهه فهبوو، ب زوور که تن د پنهنجه ری
را چافی وان ب کچکی که ت. لاوی مصری هات سه
ددره جکی راوه ستا و گوت:

- چی که سی ب سه ر بکه فیت دی کوژم.

هه رئیکی ژ ئه حمه دی و کورکی گوت ئه ز دی چم،
هارون رسیدی گوت که س ژ هه وه ناجیت ئه ز دی چم.
شیری خوه هلکیشا و ب ددره جا هه ل چوو، هه تا
گه هشتی يا سه ری، لاوی مصری ژ شیری خوه هلکیشا
و ل به رسینگی راوه ستا، هارونی گوتی:

- دربی خوه دانه.

- نه خیر ئه ز نادانم تو به ری دانه.

- تو میقانی منی قهت چینابیت تو دی به ری
دانی، هه که من تو کوشتی کیماسی یه بو من. ئینا
هندی هیز و فه زهن د لاوی مصری هه شیری خوه
را کر دانا هارونی، هارونی مه تاله ک دابه ر ژ به ر شیری
وی تیک هه ژی - هارونی ژی هندی هیز هه شیره ک
داوه شاندہ لاوی مصری، ژ جهی خوه نه لفی و منه ته ک
پی نه بwoo. ئینا هارونی گوت:

- ئهی خودایی مه زن، ئه گه ر ئه ژی نه حه ق بم تو
دهستی من رانه که هی و شیری وی ب ستوي من بکه فیت

و من بکوزیت. ئەگەر ئەوی نەحەق بیت تو دەستى من
راکەی و شیرى من ب ستوى وى بکەفیت و بکوزیت.

هارونى شیرى خوه راکر و دانايى، دەستى لاوی
مصرى رانەبۇو مەتالى بىدەت بەر، شیر ب ستويى وى
كەت و كوشت... ب سەركەتن كچكى گۆت:

"ھوین ھاتن دى وەرن"

هارونى گۆتى:

"رابە دا بچىنه فە"

ب رېقە هارون رەشیدى گۆت كورپى:

- ھى تو ۋى كچكى بکوزى دى ئىجاخا تە
قەلینم.

ھەر ئىك چوو سەر جەھى خوه، كورپ ڙى چوو سەر
جەھى خوه و ھزريت خوه كرن و گۆت:

- باشە هارون چوو سەر جەھى خوه دەستى خوه د
ستوى ڙنكا خوه و دراند ھەروەسا بابى من ڙى. ھەما
ئەز سى رۆز دى زافا مە، چەوا و ب چ روى ئەز دى
چىقە پىشچاۋىت هارون رەشیدى كار كەم ب خودى
ئەز نەشىم.

رابۇو چەنگلى كچكى گرت و چارده خەنجەر ب رېز
لىدان د پەنچەرى را ئاڤىت كۈلانى ھەتا سېپىدى.
سېپىدى زوى خولامەكى مالبابا كچكى رابۇو ئەو كەلەخ
دېت، خوه نىزىك كر بەرى خوددايى كچكە.. زېرى

چوو نك دهیکا وئى، دهیکا وئى چوو كەلەخى كچا خوه
راكر و راست بەرى خوه دا نك هارونى.

هارون رەشیدى گۆت:
گافەكى هەرن كورپى بىين.

هندەك چوون مala كورپى بەرى خوه دەدەن كورپك
نهشەلاندى و ب كار و كوكشه، يى ل سەر تەختى
درېزڭىرى يە و يى دخەوە.. ئەوان ژى ژ خەو راكر و بر
ديوانا هارونى. ئىينا هارونى گۆت:

- ما من نەگۇتبۇو تە، ئەگەر تو بکۈزى دى
ئىجاخا تە قەلىنم؟

- بەلى ئەز بەنى لى گافا ئەم زقريينفە، تو چووى
سەر جەھى خوه و ج نەما ل دەف تە و بابى من ژى
چوو سەر جەھى خوه. من گۆت كەسى نەزانى يە هەما
من بويىكا خوه ئىناۋە من ھزرىيەت خوه كرۇن و من گۆت
پشتى چار رۆز دى دى چەوا چم ديوانا هارونى و كارى
وى كەم و كورپىسىكا من ل بەرامبەرى يى وي، هەر گاف
چافى من ب چافى وى دكەفيت.. كەلا نامويسى خوه ل
من دا ئەز رابووم من ژ بن پەريي ئىنا دەر و من
چارده خەنجهر ليىدان و د پەنجهرى را ھافىت.

- وەرە دەستى من، من كچا خوه داتە.
كورپ چوو دەستى و كچك بۇ خوه ژى قەبىلەر،
هارونى گۆتى:

"هەکەر تە نەكۈشتىبا دا ئىجاحا تە قەلىيئم؛ چونكى
دا دەركەقى مەرۆفەكى بىنامويس و فىابا من تو
نەھىلاباي. لى تو دەركەتى مەرۆفەكى خودان شەردە
ب نامويس ژېھر ھندى من كىچا خوه داتە".

* ل رۆزَا ۱۰/۳/۱۹۸۵ ئۆز زارى (لەزگىن يوسف سندى) ل كومەلگەها
ھىزاوا هاتىھ وەرگرتى.

دان يا ب دلى يه

دېيژن حاكمهکى ل بازىرەكى بۇو، رۆزەكى ئەو و
وەزىرى خوه ب تنى ل كۆچكى درىنىشتى بۇون، ئينا
حاكمى گۆت:

- دان ب مالى يه يان ئى ب دلى يه؟

- ئەزبەنلى ب مالى يه.

حاكمى سەد زىر دان وەزىرى و گۆتى:

"خوارنەكى بۇ مە چىكە".

وەزىرى پارىت خوه ھلگرتىن و خوارنەكا ئاسايى بۇ
چىكەر و حاكم گازى كر مالا خوه، خوارنا خوه خوار و
ھەر ئىك چوو مالا خوه.. درىز ناكەم سى رۆزا ل
دويفىك حاكمى پارە ددان وەزىرى، وەزىرى خوارنەك
چىدكر و پىكە دخوار، لى نە خوارنەكا باش و ب دلى
حاكمى بۇو رۆزەكى وەزىرى نەگۆت ئەز پارىت تە
ھلناگرم و من ب خوه پارە يېت ھەين خوارنى پى
چىكەم.

ئينا حاكمى گۆته وەزىرى:

-"رابە دا كارى خوه بگۇھورىن ب كارى دەرويىشا و ل

ناڭ بازىرى بگەرھىن.."

- هه‌ردووکا کاری خوه ب يى دهرويشا گوهورى و
چوون ناف بازىرى، ل به‌رده‌ر فه‌قيره‌كى راوهستان و
سلافكرى، سلاف زى ودرگرت، دهرويشا گوتى:

- ئه‌رى تو ميهقاندا دجه‌وينى يان نه؟

- بهل ميهقان ميهقانىت خودىنە، هوين ب
خىرهاتن، كه‌رمكەن روين.

ب خىرهاتنەكا گەرم ليكىر و فه‌قير ل به‌ر خلمه‌تا
وان راوهستا هەتا بۇوى وەختى شىقى، ڙنكا فه‌قيرى
شىق ئينا دانا به‌ر و گوتى:

"كه‌رمكەن زادى بخون"

دهرويши به‌رى خوهدا خوارنى و گوت:

"نى هەرۇ ئەز گورچكىت حەفت بىزنا دخۆم."

فه‌قيرى حەفت بىزنا هەبۈون، به‌رى خوه دا دهرويши
و گوت:

- هەكە ئەز رابم حەفت بىزنا بۇ تە سەرژىكەم و تو
گورچكىت وان بخۇي بو تە باشه ئان نه؟

- بهل باشه

- هاي باشه باشه باشه، بۇ دهرويши ج باشه.

فه‌قير رابوو هەر حەفت بىزنىت خوه ئينان
سەرژىكەن و گورچكىت وان بىزارتن و بۇ دهرويши
ئينان، دهرويши خوارن و بۇو وەختى چۈونى رابوون
چوون مال، حاكمى گوت ودزىرى:

"ته دیت، حهفت بزن ب تنى ههبوون و ههر حهفت
بۇ من سەرژىكىن و گورچىكىت وان بۇ من ئىيىنان.. قەت
نهگۇت پا من ج نىنە ئان دى بچويكىت من مىين
دەقىزها".

روڭزا پاشتر حاكمى جابا فەقىرى ۋەرىكىر، فەقىر رابوو
كارى خوه كر و چوو كۆچكى حاكمى، حاكمى جە دايى
روينشت خوارى، حاكمى گۆتى:

"فەقىر، ھەكە ئەز رابم سەرئ وەزىرى بېرم و ڙنكا
وېزى ل تە مەھر بىھم و كرتى وېزى بىدم تە
باشە...؟!"

فەقىرى سەرئ خوه هەۋاند و گۆت:

- بەلى باشە -

- ھاي باشە باشە باشە، بۇ فەقىرى ج باشە.

ھەر وى گافى حاكمى جابا جەلادى ۋەرىكىر و سەرئ
وەزىرى بىرى و ڙنكا وى ل فەقىرى مەھر كر و روينشت
سەر مالا وى، حاكمى فەقىر كر وەزىرى خوه و
روينشت خوارى.

* ژ زارى (سەلان حەيدەر بنافى) ھاتىھ وەرگرتىن، ل ئاشەوا ل

.ئ.١٩٨٥/٢/٥

بويك ڙ بن پهاري دڙقريت

دبىڙن فهقهك ل بازييرهكى بwoo، ل بهردستى
مهلايەكى دخواند، بيخش دھرسىت دينى دخواندن،
چهند سالهك پيچه چوون، فهقهى حهز ڙ كچا حاكمى
كر و گوت ڦي و وي هه و يي دى ههرن بو من بخوازن،
هه ڦاليت وي و خهلكى گوتني:

"ههكه سهيدايى مه بچيت بخوازيت بىي هيرفه و
ويشه دى ددت ته، هه ما بيژه وي..."

فهقهى ب ئاخفتنا وان كر، خوه گرت ههتا وختى
درسى هاتى، فهقهى گوتە مهلاي:

- سهيدا، ههكه تو بچى كچا حاكمى بو من
بخوازى ئهز حهز دكه.م.

- بلا سباھي دى چم خوازم.

كه يقا فهقهى گلهك هات و گوهئى وي مال سهيداي،
چهند رۆزهك چوون مهلاي ج دهنگ ڙ خوه نهئينا و
بي دهنگ بwoo، جارهكادى فهقهى بيرا وي ئينافه،
ديسان مهلاي گوت:

"بلا قهيدى نينه دى چم.."

- ههتا رۆژهگى مەلای هند گوه لىبۇو هنددكا
گۆت "ئەفروكە خوازگىنىت كچا حاكمى هاتبوون" گافا
فەقەي گوه ل قىنچەندى بۇوى، زېقىر و پوسىدە و
مۇروپىت نەخوهش بۇو، گۆته مەلای:

- سەيدا من خوه ھىللا ب ھىفى يَا تەفە و تە بۇ
من نەخواست.

- دى ھەر بۇ تە خوازم.

- سەيدا خوازگىنىت وى يېت ھاتىن، پا ما دى
كەنگى خوازى؟!

- بىھىنا خوه فرەھكە و خواندىندا خوه ببە سەرى
ھىيىشتا زوى يە.

فەقە ب وان سەر و دلا زېرىقە و ھەر يى د تەخمىنا
كچا حاكمى دا، چەند رۆزەك بۇورىن، ئىكىنچى گۆته
فەقەي:

"ئەفرو داودتا كچا حاكمى يە و دى ۋەگوھىيىن. "

فەقە ل سەر پى خوه زېرى و ئاڭر بەربۇو بن پېت
وى، حەويىا وى ل جەنەھات، قەستا مەلای كر و
گۈتنى:

- سەيدا، تە نەخواست، ئەفرو داودتا وى يە.

- فەقە، دى ھەر خوازم.

فەقە بىنچى بۇو، ئەوان ڙى بويىكا خوه بىر و
چۈون، بۇو داودت و سقۇرە يى ل سەر گوھىت دارا

دلهیزن و سه ب ئەزمانى سەی نزانىت، دیوانا زاڭای يا
گرتىيە و بۇو وختى خوارنى، خوارن دانا بەرسىنگى
وان پىشكەكا گوشتى يال بەرى زاڭای بۇو، خەلکى
دیوانى بۇ خوه بەحسى رسى دىر، ئىكى گۆت:
"ھەكە تىشەك رسى مروقى نەبىت، مروق نەشىت
بخوت..."

ئىنا زاڭای گۆت:

"نەخىر وەسا نىنە و سويند خوار و تەلاقىت خوه
ئاپىتىن و گۆت خوه چەوا بىت دى ۋىچى پېشى ھەر خوم،
ھەكە رسقى من ڙى نەبىت.."

ھەما زوى دەست ئاپىتىن و پېش كرە د دەقى خوه دا
جوى دا داعويرىت، خەلەت چوو، كوخى و پېش ژ
دەقى پەشى بەرسىنگا وي و كەت، كېتكەكا ل وېرى
بۇو، دەقى خوه ليىدا و بىر، هندى كتە و كتە و بۇو كت
كتا وان كېتكى خوه نەگرت ھەتا پېش خوارى، ئىنا
ھەمى يا پېكە گۆت:

"ڙنكا تە ڙ تە چوو..."

جارەكا دى ڙنک زفراڭ مالبابا وي.. سېپىدى زوى
مەلاي كارى خوه كر و چوو سەرا حاكمى، سلاڤكى،
حاكم ب دیوانا خودقە ڙ پېش سلاڤا ويشه رابوون و
سلاڤ ڙى وەرگرت، جە دايى و روينشت خوارى حاكمى
گۆتنى:

- ته خىرە سەيدا ؟!
- ئەز خوازگىنىي كچا تەمە، بۇ فەقى خوھوربان.
- تو ل سەر چاۋا هاتى، دىارە ژەھىزى فەقىيە و من دايى.
- مەلای خوھ بى سەر و بەر كر و سوپاسى يا حاكمى كرو زقىرى نك فەقىي و گۇتى:
- من بۇ تە كچا حاكمى خواست و سباھى داودتە...
- فەقەي باوھر نەكىر و ل مەلای زقىرى و گۇتى:
- مەلا گويىزىت خوھ ل سەر دلى من نەشكىنە، پشتى ج، پشتى داودتا وي كرى و برى، نەھەرى ئەفە يادویرە.
- ب سەرئى تەكەم يا زقرييە و من يا بۇ تە خواستى و بابى وي ياداي تە.
- فەقەي باوھر كر و خوھ د مەلای وەركر و سوپاسى يا وي كر و كچك بۇ فەگوهاست و حەفت شەف و رۆزان بۇ كر داودت.

* ژ زارى (مەحەممەد عەبدولەتىپ بنافى) ھاتىيە وەرگرتەن ل رۆزا

1985/2/19 ل ھىزما.

تو ب خودیکه‌ی، تو خودانی مالیّ

دبیژن زه‌لامه‌ک چوو ده‌وکی کاروانی، لیبوو ئیچار،
هندي گه‌رها که‌سی نه‌حه‌واند، نافبه‌ینه‌کی چوو
بهرده‌ری خانییه‌کی و د دل خوه دا گوت:
"هه‌که‌ر ئه‌فه من بجه‌وینن، جهی هیسترا من ژی دی
یی خوهش بیت.

بیسته‌کی ما، بهرئ خوه دایی ژنکه‌ک ده‌رکه‌ت يا کل
و پلدايه و گوتی:
- ته‌خیره?
- هه‌که تو ئه‌ف شه‌فه من بجه‌وینی ئه‌ز گه‌له‌ک
حه‌ز دکم..
- پا میرئ من یی ل مال نینه، ئه‌ز نه‌شیم و بی
شريعه‌ته.

میرک زفريقاه، هندی گه‌رها که‌سی نه‌حه‌واند،
جاره‌کا دی زفري نك ژنکی و گوتی:

"هەما ئەز دى بارى ھىسترا خوه دانم بن فى
بەرسقى و ئەز ناھىم ژوورى و ج نەدە من.
ژنک رازى بۇو، ويژى بارى ھىسترا خوه ئاھىت و
شەلاند و ھاڙۇت د گۆفيچە و ئالىك دايى و هات
سەرجلەك بۇ خوه دانا بەرسقى و خوه درېڭىز ھەتا
بۇوى نىزىكى دەمژمىر ھەشت، ئىكى دەرگەھ قوتا
رابۇو چوو پشت دەرى و گۇت:

- تو ج كەسى؟

- ئەزم، ئەز خودانى مالى مە.

دەرگەھ بۇ فەكىر، ب ژوور كەت و چوو نك ژنکى،
ئەو جارەكە دى چوو سەر جەھى خوه و ھزرىت خوه
كرن و بۇ خوه گۇت:

"يا خودىيۇ ئەفە ج كەسە؟! ئىشارى ژنکى يا گۇتى
مېرى من يى ل مال نىنە، پا ئەفە كىيە؟ ج خولكى
خودانى مالى لى نىنە، ئەز دى رابىم بەرى خوه دەمى كا
ج دكەن؟ رابۇو چوو بەرپەنجەرە بەرى خوه دەدتى
يى خوه لېكىدەن و يى دكەتىن قەلپ و قولىپانى و يى
بۇ خوه كەيى دكەن، پاشى بەرى خوه دايى كەتن
سەرئىك، ئەو زى ھىدىكا زەريقە و گۇت: "ما من شولە
پى يە بەلكى مېرى وى بىت". زەريقە سەر جەھى خوه
و خوه درېڭىز كر، وەختەكى شەقى ئىكى دەرگەھ قوتا
رابۇو چوو بەردىرى و گۇت:

- کیه؟

- ئەزم ئەز خودانى مالى مە، ئەزى ژ كاروانى

. دھىم.

دەرگەھ لى قەكىر و ب ژوور كەت، هەكى بەرى خوه
ددەتى زەلامەكى راپىچاى دەستەكى بەرگوپىزا يى دېر
لەوندىيىت خوه ل پاشتا ئەنىشكا يېت گرىپاين و دوو
رەختىيىت فىشەكى يى ل پاشنى و تفەنگەكى (ماۋىزەر) يَا
ب ملىقە و بەرپىكىت خوه يېت شەداندەن و جۇتەكى
دەرسوڭا يى د سەرى.. زەلامەكى گەلەكى پېشىشە و
يى ژىھاتى، ئىنا هەر گۆت:

- هەرى تو ب خودىكەى، تو خودانى مالىي؟!

- بەلى ئەز خودانى مالى مە.

د جە دا مىرکى زانى ئىك يى ل ژوور؛ چونكى كەس
ژ خودانى پېقە باش متايى خوه نانىاسىت.. هەر ژ
دەرۋە پاكىتەك كر بەرتەنگا خوه و فيشەكەك بىر
بەر. ژنكى و زەلامى د ژوورفە گوھ ل دەنگى وان بۇو،
مىرک رابۇو چۈو د ئودا دېقە د بن تەختى را و خوه
فەشارت و مىرئى ژنكى ب ژوور كەت. ژنك ژ پېشقە
هات، وي گۆتى:

- ئەزى تىئەنم.. دى چەم ئافى قەخۆم.

هندى ژنكى كر و نەكىر، نەشىيا بەرى وي ژ ئودا دى
و درگىرىت، ب ژوور كەت بەرى خوه دايى زەلامەك يى

د بن تهختى را، نەگر نەمەردى تىۋەنگ بەردايى و
كۈشت.. زېرى هات نىڭ ژىنلىقى و گۆتى:

"ھەما دەنگ ژ تە بېت دى تە كۆزم، بەلى ئەگەر تو
دەينەكەي ئەز تە ناكۇزم، ھوسا ژىنگ ھاوىش كر ھەتا
دەستى وى گەھشتىي، دەستى خۇو ب دەفىي وى ۋەنە و
دا بەر خەنچەرا ھەتا ئەو ژى كۈشتى. دەركەت دەرى
زەلامى مېھقان گۆتى:

- بەختى خودى، من ج نەگرە و ئەز ژ فېرى
ويقە نەچۈممە.

- تو برايى منى، ودرە هارى من.
ھەر دوو رابۇون خانى باش ژ وى خوينى شويىشتن و
پاقىزىرن. خودانى مالى تەفر و بىر ھلگىرن و گۆتە
مېھقانى:

"بىرا د دويىش من را ودرە.." "ھەردوو ب دويىقىكەن و چۈون د گۆفيقە و
دەست ھافىيەنىقەكا گۆقى كۈلا و ھەردوو گەرن د
ويىرى را و جارەكە دى ئەو ئاخ و زىل رادان سەر و
ھەردوو پىكىقە چۈون سلال و رابۇون خوارنەك بۇ خۇو
ئىنا و پىكىقە خوار.

پاشتى خوارنى خودانى مالى دەست ھافىيەت تىۋەنگا
خۇو و دەركەت. ھەۋالى وى گۆتى:

- دى كىقە چى؟

- روينه، ئەز دى فىگاھىٰ هېم..
- راست چوو مالا خەزویرى خوه و پرسىارا ژنكا خوه
زىكىر و گۇت:
- پا كا ژنكا من كىفە چووه؟!
- كۈرى من ئىقشارەدا درەنگ ياز ۋېرى چووو،
ما نە ل مالە؟!
- ئەز نزانم، من ژەھە دەقىت، رابن سەحکەنى
كانى كى ل مالە و كى ل مال نىنە؟
- نەچارن، رابوون لىگەرەن و زەرقەنە و گۇت:
- فلان كەس يى ل مال نىنە.
- ھەبىت نەبىت وى يابرى.
- كۈرى من، ماستى سەپىسىكىرى و ھەرماندى
ھەما بۇ وى ب خوه يى باشە. بەل وى خويشىكەدا
ھەى ياجان و بەركەتىيە ھەما دى وئى ل تە مەھەر
كەين، تو ج دېيىزى؟
- گەلەك خودش شۇلە، بلا ئەزى رازىمە دا
نەخوھشى و ئارىشە نەقەومن.
- ل سەر پى خوه زەرقى و هات مال و گۇته مىتەغانى:
- تو ھىنگى دەچى ھەتا تو داودتا من نەكەى..!!
- برا كەنگى يە..؟ ئەز خودان مالىم، بچويكىت من ل
مال دېرسىنە.
- ب ئانەھىا خودى سوباهى ئەز زاخامە.

رۆژا پاشتر لى مارهکر و هەرد وى رۆزى دا بۆ کر
داوهت، ئەو ژى ما ل وىرىٽ ھەتا حەفت شەق و حەفت
رۆزىت وان بۇرين. ئىنا خودانى مالى ھەردوو دەوارىت
وى باركىن و چوو دا ھىسترا خوه ژى باركەت، مىھقانى
گۆت:

"ئەم ھىسترا تە نابەين."

ھندى خودانى مالى ھاتى ج چارە پى نەكىن و
نەھىلا ھىسترا خوه بېھەت. ل گەل چوو ھەتا سەرئافا
مەزن، ل وىرىٽ ھەقلى وى نەھىلا ژ وىرىٽ وىقە ل گەل
بچىت و گۆتى:

- تو زاۋاى بىزقىرە و ھەرە مال.

- دى ل گەل تە ھىم.

- سويند خوار و گۆت: "ئىك پى ژ قىرىٽ وىقە تو
بەھى دى ئاخفتنا تە ل من حەرام بىت، ھەتا ھەتايى".
ژ وىرىٽ زقپىقە و ھەر ئىك چوو سەر رىكا خوه.

* ژ زارى (مەممەد مەممەد شەريف بناۋى) ھاتىھ وەرگرتىن ل رۆزى

1985/٣/٢٩.

سۇزا ڙنى

دېيىژن حاكمەك ل بازىرەكى بwoo هەر سال سەرى
بھارى گۈرانگەھەك ھەبwoo، دچوو وىرى بھارا خوهلى
دبوراند، سالەكى كارى خوه كر و چوون وىرى،
خولامەك ھەبwoo يى زەبەرددەست و پىچىبۈسى و
دخوهرادىتى.

شەفەكى حاكم نىفسەت و وي زىرەقانى لى دكىر، بھرى
سپىدى دەمى سپىاتىيا رۆزى ل عەسمانى ديار بwoo،
ھىشتا حاكمى د خەبوو، ھند ديت سويارەك د بھر را
بۇرى، ھندى گازىكىرى لى نەزىفرى، كەربىت وي فەبۈون
ھەما ئەو ژى ل دەوارى خوه سويار بwoo و كەته دويىش
و ل دويىش چوو ھەتا گەھشتى سەروكانييەكى.

ئەو سويار پەيا بwoo، شىرى خوه ھلکىشى و خوه دا
بھر رەخى كەفرەكى و خوه ۋەشارت، بىئەنەكى ما بھرى
خودايى مارەكى مەزن ژ كونەكا كەفرى دەركەت، ئىنا
مار دا بھر شира و قەت قەت كر و شىرى خوه كر د
كەفلانى دا، پاشى ھند گوھ لىبۇو ئىكى گۆتى:
"ھشىار بھ نەيارا تو گرتى.."

ل خوه زفري خولامي حاكمى دىت، ئينا هەردووکا
خوه ليكدا و مان پيكته، هەر ئىكى خرەك و قەلپەك
ل يى دى دا، نابەينەكى خولامي حاكمى ئە راكر و
دانما ئاخى و دەست ھافىت كىربرا خوه ئينا دەرى، لى يَا
دى سفك بەرسىنگىت خوه ۋەكىن و گۆت:

"ئەز خويشكا تەمە..!!"

ئينا خولام سفك رابوو، گۆت:

"دېھلى تە ئەز پىس كرم"

خوه ژ سەر سىنگى وى ھافىت و كىربرا خوه راكر و
گۆت ڙنکى:

- ئەفە چىيە؟!

- ئەفە حەفت سالە ئەز تىيم بەر قى مارى، چونكى
بەرى حەفت سالا مىرى من خوار بۇو، ئەفە قى جارى
من خويننا خوه ليقەكر.

- تە ج بچويك نىن؟

- بەلى من دوو كورك يېت ھەين.

- دى دا بچىن.

- بچىن كىرى؟

- نك حاكمى..

ھندى ڙنکى خوه نەقولە كر و گۆت:

- ئەز ناهىيم، ما حاكمى شۆلە ژ منه؟

لى خولامي رىاك نەدايى و گۆت:

"باشه، نوکه حاكم ژ خه و رابوویه، ئەز بچم وىرى
دى بىيّزىت: تو كىفە چوو بwoo؟
ئەز دى بىيّزىم: سويارەك من دىت و ئەز د دويىش را
چووم و من گرت.. نابىيّزىت پا كانى ئە و سويار؟ ئەز
دى ج بىيّزىمى؟ هەر چەوا بىت دېيىت تۆ بەھى دا باوەر ژ
من بکەت..."

ئينا هەر دوو ب دويىقىك كەتن و چوون نك حاكمى
و سلافكىرى، سلافا وان ودرگرت و حاكمى گوتى:

- تو كىفە چوو بwoo؟

- ئەز بەنى حال و مەسىھلىيت من ئەۋەنە.

حاكم ل سويارى زفرى و گوتى:

- بابى من تو ج كەسى؟

- ئەز ژنكم، بەرى حەفت سالا مارەكى مالخويى من
خواربۇو، من دوو بچويكىت هەين هەر ھەيام ھەيام
من موھركا خەوى ددانى بن سەرى وانا و دا ھىم بەر
وى مارى ھەتا ئەۋەنۇكە من خوينا خوه ليقەكرى و من
كوشتى، فى زەلامى ئەزا گرتىم و ئىنايىم.

حاكمى ھەر هوير بەرى خوه ددا ژنکى، دلى وى نە
ب دلهكى ب سەدان كەت ژنکى و گوتى:

"تو گەلەك بخىرەتى"

ل خولامى خوه زفرى و گوتى:

"گافەكى كويىنى بشكىنه و باركە دا بچىن مال."

ب رئ کەتن و چوون، هەتا گەھەشتىن مال و
روينشن خوار و پاشى حاكم ل ژنكى زقىرى و گۆتى:
- ئەز دى تە مەھرگەم.

- من سويند يا خوارى پشى مىرى خوه ئەز شوى
ناكەم و پشى مىرى خوه من نەزەرا مىّرا يال خوه
حەرام كرى.

- ما خوه نە ب تەيە ب دارى زۇرى دى تە مەھرگەم.
ھەر وى گافى حاكمى فريىكىر بدوييف مەلايەكى را و
گۆتى:

"فى ژنكى ل من مەھر بکە."

ئينا ژنك ل مەلاي زقىرى و گۆتى:

- مەلا، من مەھر نەكە ئەز شوى ناكەم.
چىتابىت، ئەفە حاكمە دى تە لى مەھرگەم.

ژنكى ج رئ نەديتن و زانى ياز خوهىھ و حاكم
ناھىيەت رايى گوت:

"پا دى مەسىنهكى بۇ من بىىن و تىرى ئاڭ بکەن دا
دەستنچىزەكى بشۇم پاشى من مارە بکەن."
حاكم گرنزى و كەيىقا وى گەلەك هات و گازىكى:
- خولام.
- بەلى ئەز بەنى..
حاكمى گوت:

- مەسىنهكى ئاڭ بىىنە.

خولامی مهسین تژی ئاپکر و ئینا، ژنکی هلگرت و
چوو سەر برجى و شىرى خوه ھلکىشا و بن و بن دانا
عەردى و سىنگ و سىنگ خوه ب سەردا بەردا خوارى
و شىر گەزەكى دناف ملا را دەركەت..

يېت دى هەر مان نەھات ھەتا زانى ئەۋە گەلهەك
قەما و ناھىيەت د دويىش پا چۈون بەردى خوه دەھنى
كەلهخى وى يى ل وىرئ و گەپرا خوينى يە و ياخوه
كوشتى.. مەلا ل حاكمى زۇرى و گۇتى:

"ئەز بەنى، تو بۇوى ئەگەر تۇ نەبای خوه نەدكوشت..
ھەروى گافى ژنك بر قەشارت و حاكمى ۋەرىكىر
بدويىش ھەردوو بچويكىت وى پا و ئىيان ناف ملا خوه
ب خودانكرن.

* ژ زارى (لەزگىن يوسف سىندى) ھاتىھ وەرگىرن ل ۱۹۸۵/۴/۲۳ ل

ھىزاوا.

دان يا خودى يە

دېيىژن حاكمەك ل بازىرەكى بۇو، گەلەكى
پىيچىبۈسى و زەنگىن بۇو، وەختەكى بەرى خود دايى
كرتى(مالى) وى رۆز بۇ رۆزى يى ل كىمى دەدت، خود
گرت هەتا دوو سى سالەك بۇرىن، ج نەما د دەستا دا،
نە پارە و نە دان و دكاڭ، گەلەك فەقىر بۇو، ھزرىت
خوه كىن و گۆت:

" دەفيت ئەز بۇ خوه كارەكى بىكم ھەتا دەبارا عەيالى
من ببىت.. يا رەبى ئەز ج شۇل بىكم و ل كىرى؟ پانى
ئەفە ھەمى من دنبايسن، ئەز نەشىم ل فيرى كار بىكم
و روپىت من ناگرن ئەز دەستى خوه ل بەر كەسى
پەحن بىكم.."

ئىنا حاكم ژ بازىرى خوه دەركەت و چوو، گەلەك
دويير چوو قەستا نك حاكمەكى كر و ل كۆچكى ب
ژووركەت و سلاڭكى، حاكمى سلاڭا وى وەرگرت و
جەھەك دايى و ب خىرەاتن لىكىر و روينشت خوارى،
پاشتى شىفى دىوان فەردەقى، ئىنا حاكم ل مىھقانى خوه
زەفرى و گۆتى:

- ئى مىھفانى دەلال تە خىرە؟ تە ج كار و
خزمەت ھەيە؟

ئەزبەنى، ھەكە ھەبىت من دېيت ژ دەولەت سەرى
خوھ تو كارەكى بىدەي من ئەز بکەم، ھەما بەس
بچويكىت من ژ برسا دا نەمرن..

حاكمى هندەك شۆلىت ب زەممەت گۇتنى و گۇت:

- تو دشىي بکەي؟

نەخىر ئەز نەشىم ۋانا بکەم.

- دى شىي سەخپىرا دەوارا كەي؟

- بەل ئەز دشىم.

سېيدى حاكمى گازى مەيتقانى كر و گۇتى:

وى كارى نىشا قى مرۇقى بىدە و تو كارەك دى بکە.

- بەل ئەزبەنى.

ئينا مەيتقانى ئەو كار نىشا دا و ئالىك دا دەوارا و
ئاقدان و داکرن ژوور، ھەمى دەوار د مىسىن بۇون..
نىقرقۇرى ئالىك دايى و ئاقدان و ھاتقە ھەتا رۇزا
پاشتر سېيدى چوو دەرى گۇقى فەكر و بەردى خوھ دايى
ئەڭ دەوارە ھەمى يىت شەمبۈز و ھار و دىن بۇوين و
يى لىتكا ل بەر عەسماندا دەدن، زېرى ھات نك حاكمى و
گۇت:

"ئەز بەنى، حال و مەسىل ئەقەنە"

- ھەكە حاكم دەچىت ھۆ بەردى خوھ دايى، گۇتى:

"تو ب کیر ڦی شوٽی ڙی ناهی..."
حاکمی د جه دا گازی مهیترانی خوه یئ بھری
کرفه و گوتی:

"وهره تو ماتی ڙ دھوارا بکھفه..."

- مهیترانی بھری زفپیشه و ماتی ڙ دھوارا کر و
چافی خوه دایی، دھوار جارهکا دی وہکی بھری لیھاتن و
مسکین بعون و ڙ شہمبوزی کهتن.. ئینا حاکم لی زفری
و گوتی:

- دی شیئی چایی و تیشتنی دھیه مه؟

- بهلی ئه ز بھنی ئه ز دشیم.

روڙا پاشتر سحاري زوي رابوو په ل کرن سه ماوھري
خوه و تئي ئاڻ کر و ما ل هيٺي يا خوارني.. ڙنڪا
گازیکري:

وهره خوارن يا دروست و بهره هفه.

رابوو، چوو سیني يا خوارني دانا سه رئ خوه و
هات نیقه کا دیوانی، پئي وی که ته تشه کي و ژووردا ب
عه ردی که ت و خوارن همه می رشت، هندی شه رم ڙ خوه
کر، ئینا رابوو چاف لی تاري بعون ب سه رم سه ماوھري ڙی
دا چوو خواري و ئه و ڙی ب ويری دا کر، هندی دی
شه رم کر ئینا حاکمی گوتی:

"شه رم نه گه ج نينه.."

حاکمی گازی چایچی خوه یئ بھری کر و گوتی:

"وهره بۇ مە تىيىشتى بىنە."

چايچى هات كاڭھەكى چا چىّكىر و خوارن دروستكر و
ئينا دانا بەرسىنگى وان و دەست ئاھىتنى خوارن خوار
ھەتا ھەمى يا تىير خوارى، ئينا حاكمى گوتى:

- من پەزەكى ھەدى دى شىي سەخپىر كە؟

- بەلى ئەز بەنى، بۆچى ئەز نەشىم؟

رابوون چوون ناڭ رەزى، پاوىزە هندى بېرى ھند
ترى يى پىقە. وەختى لى بۇويە بهار حاكمى رەز دا
كەزاختن و كۈلانى و رەز كەتە بهار ترى و گەلەك
گرت، پاشى ھېشتا د گەركى دا ھەمى خودلىكى بۇو ئو
ودرها ھەتا ب خوه بەلگ ژى نەمان پىقە و وەران،
ھېشتا ھافىن، ل رەزى بۇو پاوىز.. رۆزەكى حاكمى
گوتى:

- حالى رەزى چىيە؟

- وەلا ئەزبەنى ب خوه بەلگ ژى نەمانە پىقە!

ھەكە تو باودر نەكەي، رابە دا بچىن پىش.

ئينا ھەردوو پىكە رابوون چوون ناڭ رەزى، وەختى
حاكمى بەرى خوه دايى، مىيۇ ھەمى يىت بۇوين
شەكىت رویت، زانى تىشەكى ھەي ئينا گوتى:

- ئەم دى رەزى ل خوه ب نىقى كەين..!

- ھەما وەسا، ب براينى نىقەك بۇ من و نىقەك

بۇ تە.

کهیفا وی گلهک هات و ددل خوه دا گوت: "پارهی
ژی یی ددته من و نیشه کا رهی ژی، ئهفه گلهک
باشه."

بھاری جاره کا دی حاکمی رهی دافه کولان و کهزاختن،
بھرا حاکمی و دلیهات ژ کار کھت هندی لاو چیبوو،
بھرا وی هندہ سهرتويره گرتن و ھیشتا زوی
خوھلیکی بwoo ئو ودرها و لی بwoo پاویز.

روزه کی حاکمی گوتی:

- ها ج حالی رهی یه؟

- ئهز بھنی، بھرا ته گلهکا لاوه یا ب خەمل و
بھرە، هندی هەردوو بھرا تری یی پیفه و یا من یا
لیبوویه پاویز و ب خوه بلهگ ژی پیفه نین، هەکه تو
باوھر نەکەی ودره دا بچین بھری خوه بدی...

حاکم رابوو پیلاقا خوه دا سەر پی خوه و چوون،
ھەکو بھری خوه ددھتی وەسايە و ھیش ویفە ترە.
حاکم میوه کا گلهک لاو ژیگرت و گوتی:

- ئەف میوه بؤتە و چافی خوه لیکە، هەرگافه کا
میوا تە باش چیبوو، بیزە من.

ھەر سال ئەو رهی ھەمی دا ژ کارگە فیت هندی لاو
چیدبیوو، میوا وی دا و دلیھیت دا بیزى ئەف میوه یا
ھشكە... ھەر دا حاکم پرسیار ژیکەت و بیزیتی ج
حالە؟ ئەو دا بیزیت ئهز بھنی یا شتی خودیه.. ھەتا

ساله‌گئی بهاری روز کوّلای و که‌زاختی، میّوا وی چیبیوو،
ردنگی خوه دا ودیهات ژ کار که‌ت، ئىیدی چافی وی
نه‌دچوو وی روزی هه‌مئی ژ میّوا وی پیشە. روزه‌کئی
حاکمی گوتی:

هاچ حاله؟

ئینا سفک بەرسقا وی دا و گوت:

- "ئەز بەنی ئەف ساله میّوا من بەرامبەرى روزی
ته هه‌میّی يە، هەکە تو باودر نەکەھ رابه دابچین
پیش. ئەو و حاکم پیکفە رابوون چوون ناڭ روزی و
حاکمی بەری خوه دايى و گوت:

- بەلی تو راست دېيىزى، فييجا وەرە هەرە سەر
كاری خوه خودى دا. هەما هەرە بەری تە ج دكر؟
ھەرەفە وی کارى بکە. ئەوی ژى بۇ خوه منهت ژىگرتىن
زېرىقە مال و بۇوقە حاکمی بازىرى خوه و دەست
ئاۋىتى کارى خوه كر، چى کارى دكىر ب سەركەت ھىدى
ھىدى ھەتا گەھەشتى رىزا بەری و ھىش زىدەتر
لىيھاتى.

* ژ زارى (محمد عەبدولەتىف بنافى) ھاتىھ وەرگرتىن ل رۆزا

1985/12/9 ل ھيزاوا.

پەرائىكى بەرائى

دېيىزىن دوو برايىت ئىك بۇون، ل گۇندەكى دېيان
ئىك يى بېخىرەت و تەمبەل بۇو قەت حەز ژ كارى
نەدەرك.. ئىكى ژى ب شەف و رۆز كار دكىر و راوهستانا
وى نەبۇو، د كەدخدەدا و دەولەمەند بۇون، ئەۋى
گەلەك كاردەك ھزىيەت خوھ كىرن و دلى وى تراوۇفرى و
خەلەت بۇو، بۇ خوھ گۆت:

"ئەڤى كارى خرى ئەزى دكەم و برايى من ج ناكەت،
قىيچا ھەكە ئەز جودا بېم دى ئەف پارە ھەمى بۇ من
مېين."

چەند رۆزەكا خوھ گرت پاشى چوو نك برايى خوھ و
گۆتى:

- برا، ئەم دى ژىك جودابىن..
- بۇچى دى جودا بى، ج ژ بەر دەستى تە كىيمە؟
- من دەفيت ئەز جودا بېم.. قى كارى ھەمى ئەز ب
تنى يى دكەم و تو ھارى من ناكەى.
- كەيىقا تەيىه برا.

ئىندا ژىك جودا بۇون، ئەو برايى گەلەك كاردىك،
كارى خوه ھېشتا زىدەتر لېكىر، بەلىن رۆز بۇ رۆزى پارە
و تشتى وى كىم بۇو، ھەتا وەلىھات ئىدى نەدشيا مالا
خوه ب خودان بکەت. برايى وى ھېش پەر تەمبەل
بۇو، بەلىن حالى وى ھەرى خودش بۇو تشتى وى زىدە
بۇو كىم نەدبوو.. رۆزەكى ژنكا برايى وى ئەھۋى گەلەك
كار دكىر گۇئە مىرى خوه:

- ئاهى خودى د ناڭ مالا مە دا نەمايمە، بچويك بى
شىف نىقىستن، باشه سباھى دى ج لېكەين؟ دېلىت تو
سەحکەمى رېكەكى.

- باشه، سباھى دى چەم دزىيا برايى خوه و هندەك
دەخلى ئىنەم.

- مادى بۇچى دزى؟ ھەرە ب ئاشكرا بىنە.
- نە، لەوا ئەزى جودا بۇويم دا نەچەم بەر دەرى وى،
قىيچا دى دزم بلا ب من نەھەسىت باشتە.
رابۇو چوو قەستا مالا برايى خوه كر، ل
بەردىرىگەھى گوھدارى كر و گوھى خوه دايى ژنبرا وى
يا ب بچويكى نەساخە داپېرك يى لىدەڭ، جارەك دى
زەريقە و گۆت:

"بلا سەررەست بېيت پاشى دى ھېمە.."
ژ وېرى زەرى بېنهكى خوه مژوپىل كر و چۈوفە،
خودى كەردە دەگەل ژنکى كرى و دوو كورك يېت

داینی.. زفیری هات بهر دهري بهري خوه دايي دوو زهلام
هاتن رسقى وان و ژيى وان نشيسيين، گافا رسقى وان
نشيسين گوتە ئىك و دوو:
"رسقى ئىكى وهكى يى مامى و يى دى ژى وهكى يى
بابى."

ئەول ويئرى زفريقه و چوونك برايى خوه و
مزگىنى دايى و گوت:
"مزگىن ل تە خودى دوو كورك دان تە.."
گەلەك كەيما برايى وي هات و كەهدەك ب پەرفە
نهدچوو د دەقى دا و گوت:
- تە كەنگى زانى؟!
- ئەز چووبۇوم دىزى تە، ڙنكا تە يانەساخ بۇو،
خودى كەرەم دگەل كر و دوو كور دانى.
- برا ما بۆچى دى ڈزى؟ كى گوتە تە جودا ببە؟
ھەما ھەرە ڙنكا خوه و بچويكىت خوه بىنە و وەرەفە،
مال ھەر مالا تەيە و خوه نەدە پاش..
- ئينا زفريقه و مالا خوه ئينا نك برايى خوه و
دەست ئاڤىتى كارى خوه كر و وهكى بەرى بچويكىت
خوه ب خودانكرن.

.....
* ڙ زارى (محەممەد عەبدولەتىف بنافى) هاتىھ وەرگرتى.

٦٩٥ چ نه دیته!

دبيڙن، جارهکي کاروانهک ڙ گوندھکي ب رىكهٽ و
چوو.. رؤژهکي ل رخ گوندھکي کانيهک ديت، وان ڙي
ل ويئري دانا و بيئنا خوه ڦهڪر و دهواريٽ خوه بهردان
دا بچهرن، ددخلهک يي ڙ رهخنه بُوو، هيٽستهک چوو
ناڻ و هاتھه روينشت خواري.. چافٽ خوداني يي لـ،
جارهکا دى هيٽستر چووٽه ناڻ كهفهک خوار و ئيڪي
زوی دهئيٽخت.. خوداني ڙي نهكر نهمهٽري دهستي
خوه ل دارهکي دا و چوو دهف کاروانيا و خهبر
گوتني. هندهک جحيل رابوو دا شهري کهن، مهزني وان
گوتني:

"ئهڻ گوندھ سهٽ ماله، دئ چهوا شهري کهنه؟"
گوهداري يا وي کر و روينشت خواري، ههتا ئهٽ و
زهلام نيزيلك بُووني ههمى پيٽفه رابوون، مهزني وان
چوو بهراهيکي و گوتني:
- خهبرا نهبيڙه، کاني خرامهٽا ددخلٽ ته
چهنده بيڙه؟
- خرامهٽا ددخلٽ من هيٽستهک ب بارفهٽي.

- ئەم فەقىرىن كاروانىنە و مە ج زيانا مەزن
نەكىرە، تو ژى دزانى گەلەكە.

- بۇو چىچرا وان خودانى دەخلى ژ ياخو
نەھات خوار، هەتا لىبۈسى ئېڭار. ئىنا خودانى دەخلى
گۆتى:

- ھەرى دى چىرى؟
- هوين مىيەقانىت منن. بەلى ژ بىر نەكەن دى
ھەر ھىستەكى ب بارقە دەن من؛ چونكى ھەوھەج
نەخوهشى نەدىتنە.

- ھەمى يا پىكىفە قەستا مالا وى كر و بۇون
مىيەقانىت وى، پاشتى شىف خوارىن و نېيىزگىن،
خودانى مال گۆتى:

- مىيەقانىت دەلال، ھەوھەنەخوهشى نەدىتنە،
جارەكى ئويرسى فەرمانا كورپا راکر و زەلامىت وان
ھەمى گرتىن و بىرن، ئەز ژى ئېڭ ژوان بۇوم. وەختى
ئەم گەھاندىن وىرلى، ھەر ئەفسەرەكى ئېڭ دووەك بۇ
خوه بىرن، دوماھىكى ئەز و زەلامەك ب تىنى ماین،
ئېڭ ھات ئىشارەت كر من و گۆت "وەرە دەگەل من"
ئەزچۇوم مالا وى مە شىف خوار، ئۇدە روھن بۇو، من
بەرىخوه دايى قولاچا خانى كۆركەك يالى، ئەز چۇوم
ھەنداش وى كۈرى، بەرىخوه دەدەمى مارەكى تىيدا
دەخھەوھ.. من چافخاشاندەك ل ئۇدى كر قولاچا دى ژى

وەگى وي كۆرەكالى و مارەگى تىيىدا دخەوە.. ئەز مام
من ھزرىت خوه كرن و گۆت:

"ھەكەر ئەڭ مارە ب من بىھەسن دى من خون"

ئەز رابووم ھېدىكا چۈوم من سەرى وي راکر و
حەفكا وي ھشاك گرت و گشاشت، ھينگى من بەردا
ھەتا خەندقى.. ئەز چۈوم من بىيەنا خوه ۋەكىر و ئەز
رابووم من يى دى ژى وي خەندقاند.

جارەكى دى خودانى مالى بىرا خرامەتى ئىنافە بىرى
و زېرىقە سەر ئاخفتنا خوه و گۆت:

"بۇو سېيىدە، ھات بەرى خوه دايى ئەزى ھشىارم و
ھەردو مار كەلەخن ل وىرلى، د زكى خوه دا ئاڭا بۇو،
گۆت: "ودرە" ئەز رابووم چۈوم مە تىير تىيىشت خوار،
تەڭر و بىر دانە ۋە من و گۆت:

- رابە.

ئەز رابووم، كەته بەر من و ئەز كەتم دويىش پى
وى ھەتا ئەم چۈوپىن ناڭ باخچى وي، ئىنە گۆت:
- ۋېرىنى بىرلە.

من ئەو در كۈلا ھەتا گەھشتى حەفكا من و گۆت:
- دى ۋېيجا بىرى بىدە من.

من بىر دا ئىنى، وي ژەھەر چار رەخا ۋە ئاخ رادا
بەر تەنستىت من ھەتا گەھشتى حەفكا من، ئاخا
خوه ۋەپىيا و چۈو، سەيى خوه بەردا ناڭ باخچەي،

سە ل ناڭ باخچەي لىك زۇرى و هات بەرسىنگا من
فەكۆلا.. ئەز مام من ھۈزۈت خوھ كىن و من گۆت:
"ئەقە دى دل و مىلاكىت من ئىنت دەر و خوت."
نابەينەكى سەرئى وي باش نىزىكى من بۇو، من
دەقى خوھ ئاقيت چەرمى ناڭ چاقيت وي و گشاشت..
سە بىزاق كر و خوھ قەزەنى، ژ بىزاقا وي نابەينەكى
دەستەكى من دەركەت و ھېيدى ھېيدى يى دىزى
دەركەت، من ھەردۇو دەستىت خوھ ئاقيتن حەفكا وي و
من گشاشت، ھىنگى من بەردا ھەتا رح د سەردا چووى
و مىرى. ئەز ژى ھاتم دەرى و من خوھ درىز كر و بىهنا
خوھ قەدا. وەختەكى من دىت ھات دەرى باخچەي
ۋەكى بەرى خوھ دايى كەلەخى سەى يى ل وېرى و
ئەزى درىز كريمە، ئىنا گۆت:

- وەرە.

ئەز رابووم چووم، مە زاد پىكىفە خوار و خوھ گرت
ھەتا رۆزا پاشتر سپىدى بىرەك و ھندەك تۆقى تشتا
دانە ۋىن و نىشا من دا و گۆت:
- ھوسان بچىنە.
من ژى گۆتى:
- ئەز دزانم.

ئەز رابووم من عەرد كۆلا و ئەم توڭىك ھەمى من
چاندىن، ھەتا شىن بۇوىن و مەزن بۇوىن، بەرى خوھ

گرت ئە و ژى هەرۇ دا زەبالەكى دانىت سەر پاشتا
ھەسپەكى و كورى خوه لى سويار كەت و فرىكەت
دەف من، دا بۇ تىرى تشت كەم و زېرىت مال.
رۆزەكى من ئاڤدان دكىر ئە و هات، من ژى گۆتى:
ئاڤى بىگرە دا دەرافك خراب نەبن، دا بۇ تە تشتا
بکەم، گوھى خوه نەدا من ھەتا من ژى ئاڤدائى و ئەز
ھاتىم من ئاڤ گرتى، ئە و دەپ ھەمى رەها و ب سەرىكدا
چوو، دەرافك خراب بۇون.. كەربىت من گەلەك
ۋە بۇون، من بىرەك داۋەشاندى بۇچى بىر بىنى
گوھى وى ناكەۋىت ئىكىسەر درىز بۇ د مشارى دا حەتا
دەستى خوه دكەمى رح دسەردا چوو.

من ژ رى نەمان، ئەز رابۇوم من ئاڤ ژ جوى گرت
و نىقەكا وى كۈلا و كر تىدا و فەشارت و جارەكا دى من
ئاڤ بەردەفه جۆۋى و من تىرى زەبالى تشت كرن و دارەك
ل ھەسپى دا و بەرئ وى دا مال چەندەكى پاشتا
ھينگى ئەز ژى چۈوم گۆتە من:

- پا كا كورك؟

من گۆتى:

- ئەز نزانم من يى ل ھەسپى سويار كرى و يى
ھاتى. ھندى لىيگەرەنا نەديت.

رۆزَا پاشتر سەيەكى سۆركى ھندى كىتكا ئىينا و بەردا
ناف باخچەي، ل ناف باخچەي هات و چۈو. چۈو ھنداف

سەرى كورپى و ل ويىرى، ئەو در فەكۇلا هەتا لېشا
گوملهكى وى دەركەتى، ئىينا گۆت:

تە يى كوشى، دى ودرە بىنە دەرى..

من ئىينا دەر و دا فى، ھلگرت و چو فەشارت و زفرى
شىرى خود ئىينا و هات، ھەما راست ھىرىش كر سەر من.
من بازدا، سېيندارەكا ل رەخى باخچەي بۇو، من
ھلافىتى و وى دا دويىف من ھەتا ئەم چۈوين سەرى، ج
رى نەمان، من بەرى ھىنگى دوقچەكى دارى بۇ خود
چىكربۇو يى د بەرپىشىدا من رابۇو. من ئەو دوقچەك
ئىينا دەر و ئىك ل نافچاۋىت وى دا ھەردۇو چاھىت وى
ژ سەرى پەشىن و ژۇوردا ب بىنى سېيندارى كەت و مەر.
ئەز ھاتم خوارى من كارى وى كر بەرخود و ئەز ل
ھەسپى وى سويار بۇوم و من قەستا مالا وى كر و ل
دەرى مالى ئەز پەبابۇوم. ئىك ھات ھەسپ شەلاند و بر
د گۇقىقە، ئەز ژى چۈوم سەر تەختى و من خود درېز
كىر.. ژنك ھات دەست ب بئاخىتنى كىر، من گۆتى
- نەئاخىھە ئەزى نەساخىم.

وەختەكى دوو ئەفسەر ھاتن ژنكى گۆتى:

- نەئاخىقىن يى ب خەمە ژېھر كورى خود.

ژنكى قەھودك دايى و رابۇون چۈون.. ھەتا بۇوى
وەختى نىسىتنى. ژنكى خود شەلاند و خود درېز كر
سەر تەختى و دەستى خود دانا سەر سىنگى من، سەشك

دهستن خوه فهکيشاڤه و زانى ئهز نه ميرى ويّمه، من
زى دهستن خوه ئاڤىت دهستن وي و سهروچاڤىت خوه
فهكرن و گوتى:

- نهئاخى... بەس تو باخلى ئهز ب وي دينى

كەم يى ئهز ل سەر ب رىقە دچم دى تەكۈزم.

ئينا ژنكى گوت:

نه نه ئهز دەيناكەم، هەما ئهز زى دى هىيم سەر وي
دینى يى تو ل سەر، هندەك پارە مە يېت هەين.. دى
سپىدى چەم ئىنم و دى ھەسپەك دى كرم و دى ژ فېرى
چىن.

سپىدى ژنك دەركەت و چو تويرەكى پارا و ھەسپەك
ئىنان و هات بەدلەكى ميرى وي يى ل ويّرى بولو كرە
بەرخوه و خوهگرت ھەتا ئىشارى. ئىشارى ئەم سوبار
بۈوپىن و ب رى كەتىن ھەر كەسەكى دگوت دى كىقە
چىن؟ ژنك دا بىزىتى ئەم دەوريينه..

ژنكى گوتە من:

- ھەتا سنورى رىك خەما من، ژ ويّرى ويقە
خەما تە.

من گوتى: بلا.

سى چار رۆزا ئەم ب رى چۈپىن ھەتا ئەم
گەھەشتىن سنورى، نەخشەك فى بولو بەرى
خوددايى و گوت:

- ئەڤە سنورە و ئەز ژ ۋىرىٽ وىقە يَا نەشارەزامە
رىٽ خەماتە.

ئەزىٽ شارەزا بۇوم، ئەز كەتم بەرىٽ و ئەم ھاتىن
ھەتا ئەم گەھەشتىن فى گۈندى و ئەم بۇوين ژن و
مېرىت ئېك و خودى كەردم دگەل مە كر و دوو
كۈرك ژ وى ژنکىٽ دانەمن.

زېرى و گۆت:

- ما وە نىنە حورمەت؟
- بەلىٽ راستە، ئەز ئە و ژنكم!!
- خرامەتا خوھ پىٽ هىپلا و گۆت:
- ھەوھ ج نەدىتە!!

* ئەفسەرەتىيە ژ زارى (لەزگىن يوسف سىندى) ھاتىيە وەرگرتەن ل

1985/2/28 ل ھىزاوا.

پيره مير و چا حاکمي

دبىئن پيره ميرهك دچوو داچىت ئامىيدى ل سەر
كانىيەكى بىيەنا خوه فەكر، تولازەك فيّرا گەھشت
سلافكىرى و هندەك ئاڭ فەخوار و بىيەنا خوه فەكر، ئينا
پرسىيار ژ پيره ميرى كر و گوتى:

- دى كىفە چى؟
- دى چم ئامىيدى..
- دى پېكىفە چىن.

ھەردووگا دا رىكى و چوون، تولازى گۇته پيره ميرى:
- ئان ئەز دى تە كەمە پشتا خوه و تو دى
چىرۆكەكى بۇ من بىزى يان تو دى من كەيە پشتا خوه
و ئەز دى بۇ تە چىرۆكەكى بىزىم حەتا ئەم ب
سەردكەفىن.

- ب خودى ئەز ھەرج نزانىم، فيّجا ھەما وەرە پشتا
من، ئينا پيره ميرى ئەو كر پشتا خوه و وي دەست ب
چىرۆكى كر گوت:

"سېيىدى ئەز رابووم من كارى خوه كر و رەختى خوه
شداند و تىقەنگا خوه ئاقيت ملى خوه و من دا رى ھەتا

ئەز گەھشتىم سەر فلان كانيكى و من تو دىتى و من
گۇته تە ئان تو دى من كەيە پشتا خوه ئان ئەز دى تە
كەم پشتا خوه، مەانا مە ئەوه چىي يى دى كر پشتا
خوه دى چىرۇكەكى بىزىت، تە گۆت: "ئەز ج نزانم"
و تە ئەز كرم پشتا خوه.

من دەست ب چىروكى كر و گۆت.."

ئاخفتنا خوه هەر درېزكەر ھەتا ب سەركەتىن و
گەھشتىن پەرى بازىرى.. چاڭى كچا حاكىمى يى ل وى
جىيلى ل پشتا پيرەمېرى، چەوا گەھاندى رەخى
بازىرى و داناي وى رىكا خوه گرت و چوو، پيرەمېرى
ژى گەلەك وەستاي كەت سەرپشتا خوه.. كچكى گازى
خداما خوه كر گۆتى:

"ھەرە بىزە پيرەمېرى ھەنى بلا بھېت ۋىرى كانى
بۈچى ئەو جىيل كربوو پشتا خوه و چەوا دانا هەر
خوه لى نەگرت و چوو."

خدمام كەته رى و چوو، فەستا پيرەمېرى كر ھەتا
گەھشتى نك و گۆتى:

پيرەمېرى، پيرەمېرى.

بەلى.

رابە خاتويينا من يا گۆتى بلا بھېت.

ئەز فەقىرم، خاتويىنى ج ژ منه؟

ئەز نزانم، رابە ودرە.

- پیره‌میّر ژ نه‌چاری رابوو بدويش که‌ت و چوو
 مala حاکمی و راست به‌رئ خوه دا ئودا خاتوینى و ب
 ژوور که‌ت و گوت:
 - خیره خاتوينا من؟!
 - ئەرى ته بۇچى ئەو جىيىل كربوو پشتا خوه?
 چەوا ته دانا خوه ل ته ژى نەگرت.
 - ئەز هاتم سەر فلان كانيى ئەو جىيىل ف منرا
 گەھشت و گوتە من ئان ئەز دى ته كەم پشتا خوه و بۇ
 من چىرۇكەكى بىزە، يان تو دى من كەيە پشتا خوه
 ئەز دى بۇ ته چىرۇكەكى بىزەم، من گوت ئەز ج نزانم
 ئىنا من ئەو كر پشتا خوه و وي بۇ من چىرۇك گوت،
 ھەتا ئەم ھاتىن وي جەھى من لى دانايى.
 پيره‌میّرى دەست ئاۋىتى ئەو چىرۇك ھەمى بۇ گوت..
 ڙنکى ھەردۇو تەپىت خوه ل سەرى دان و گوتى:
 - ھەى خودلىسەر ئەرى خودلىسەر، ج چىرۇك بۇ ته
 نەگوتىيە، ھەما كا چەوا ژ مال ھاتە ئەو سوحبەتا بۇ
 ته كرى.
 - پا من ج نەدزانى.
 - ما تە كاروان نەگرنە؟
 - بەلىن.
 - ھەما دا بۇ به‌حسى كاروانەكى كەى، كا تو
 چەوا چوویە و ھاتىيە.

پا من نه زانی. -
 تو من دبینی؟ -
 بهلی. -
 ژنک ل پیرمیری زفري و گوتى: -
 ههتا ئەز بۇويم ژنک، من رۆز نەدىت. ھندەك
 جارا كورى وەزىرى دەھات نك من. من ھند حەز ژى
 دكىر ھەكە رۆزەكى نەھاتبا حەوپا من ل ج عەردا
 نەدەھات. رۆزەكى ھاتە نك من، ئەز رابۇوم من ھندەك
 خىار كرن تويىزى تويىزى، چەقۇكا من يا بچوپاڭ بۇو،
 من تويىزىيەك ب وى چەقۇكى دايى، بۆچى ئەو ژى
 ناخوت و چەقۇك ل گەل دەھىت خوارى، من ھزرىت
 خوه كرن دى ج لېكەم ج لى ناكەم، دى ھەر مەرىت و
 ھەكە بچىت دى خەلک پى حەسن، ئىينا من ل نك خوه
 ۋەشارت.. چەند رۆزەك چۈون، كورىك مەر ھندى من
 ھزرىت خوه كرن كا دى ج لېكەم، ئەز رابۇوم من كرە د
 تەلىسەكى دا و دەرى وى باش گىرىدا و دانا وېرى..
 سېپىدى من گازى ئىكى ژ وان كر ئەۋېت بازىرى پاقز
 دكەن(كەناس) و من گوتى: -

هەرە پاھىزە ئافى دى پېنج زىرا دەمە تە.." -
 ئەو ھات دەڭ من و ئەو تەلىس دا پېشتا خۆ و چۈو سەر
 ئافى بۆچى ئەو ژى دەرى تەلىسى ۋەناكەت و بەرى
 خوه دەدتى كورى وەزىرى يە تىدا.. ئەفە چەند رۆزە

خهلك لى دگەرەن و يا بۇوي نهارى و شىنى ل بازىرى
ئىنا ئاڤىت ئاڤى و هات، گۆت حەقى من يى كىمە، من
گۆتى بۆچى گۆتى گوينك دزانىت.. من گۆتى تە
فەكرە؟ گۆتى بەلى من يى فەكرى، ئىنا ئەز رابووم من
دەھ زىر دانى و چوو، بىيەنەكا دى من خوه گرت ئىكى
دەرگەھ قوتا دەم دەرى لى ۋەدەكەم بەرئ خوه دەھمى
ئەوھ يى ھاتەفە و گۆت کا دەھ زىرىت دى ژى بە من،
ھندى من بۇ خوه ھېقى ژىكىن چ نەئىنا ئەز رابووم
من دەھ زىرىت دى ژى دانى و چوو . نىزىكى مەغرەب
جارەكا دى ھاتەفە گۆت کا بىست زىرا، ھندى من
ھېقى ژىكىن دىسان چ نەئىنا ئەز رابووم من بىست
زىرىت دى ژى دانى.. نىفەكا شەفى ھاتەفە ئىنا من
گۆتى تە خىرە؟ گۆت: ماچەكى ھندى من بۇ خۇ ھېقى
ژىكىن و گۆتى: "خودى ئەزا ئىخستىم سەر بەختى تە،
خودى قەبىل ناكەت تو ھول من دكەي".
گۆتە من: "ئەو تشت ھەمى نىنە ئان ماچەكى ئان
تودزانى".

ئىنا ئەز نەچار بۇوم من پاتەك دانا سەر روبي خوه
و ماچى كر من و چوو.

رۆزا پاشتەر چوو ناڭ سوپىكى.. دېھر دەرى
خواندىنگەھەكى را بۇرى بەرئ خوه دەھتى سەيدايى
وان و چىل قوتابى و بەردەستكەك يى ل وېرى و ھەر

ئىكى بەدلهكى كرى بەرخوه، ئينا گوتى: "پا هەكە كچا
حاكمى حەز ژ ھەوە كربا وەكى من هوين دا چ كەن؟!"

ئينا هەمى يا پېكە گوتى:
"تول كېقە و كچا حاكمى ل كېقە؟"
ئەوي سويند خوار كو كچا حاكمى حەز ژى دكەت.
سەيداي ژى گوتى:

پا دى ھەرە ھەكە سباھى كچا حاكمى دگەل تەھات
قىيرى ئەو تو راست دبىزى، ھەكە نەھات دى سەرەت
تەبرم..

ئينا ئەوي ژى گوتى بلا.

ژ ويئى زقىرى راست هات نك من، باش گوھى خوه
بدى پىرمىر. گوتە من "خاتوينا من، دفيت سباھى تو
ل گەل من بھىي فلان خواندىگەھى دا بزانن تو حەز ژ
من دكەى".

هندى جارەكا دى من هييفى ژىكىن. گوتە من: درېڭىز
نەكە، ياكو گوتى ھەكە ل گەل تەنەھات دى سەرەت
برىن. قىجا ھەكە ئەو دى من كۈزن، نەوەلە ئەز دى
بىئىم بلا تە بکۈزن..

ئينا من گوتى: "ھەرە ئەز دى هييم".
ئەو چوو ئەز رابوم چووم من (٤٣) چىل و سى لېيت
خورمى ئىنان و بەرك ژ ناڭ ئىنان دەر و تېرى ناڭ
ھەمى ياكەز كەز كەز چووم. چەوا چاڭى وان ب من

کەت ھەمى پېكىفە بەزىن و ھاتن نك من.. ئىنا من
گۇتى:

ئەز ئىكەن ھوين (٤٣) چل و سى، دى بۇ ئىكى ژ ھەود
بم، من مەرجەكى ھەى..
ھەمى يا پېكىفە گۇت:
"بىزە، مەرجى تە چى يە؟"
من گۇتى:

"ئەز دى ھەر ئىكى ژ ھەود كەخورى دەمى و
شەش گافا خوه ژ ھەود دويير ئىيّخەم، چى كەسى بەرى
خوار و ھات نك من ئەز بۇ وي مە.."

ھەمى رازى بۇون.. من ژى ھەر ئىكى خورمەك دا
قى و شەش گافان من خوه ژى دويير كر، چى كەسى
خورما خوه خوار و چار گافا ھات، كەت و مەرتا
ھەر (٤٣) چل و سى مەرين. من عەبايى خوه ب سەرى
خوه دادا و ئەز ھاتم مال، ئە و رۆز ئىك و ئەفرۇكە دوو
ئەزا رحەت بۇويم، بەلى فەقىر كەس نىزانىت ئەفە من
بۇ تە گۇت. ھا ئەفە بۇ تە پىنج زىر و ھەرە دا ج جار
دى كەس بۇ خوه تە نەخاپىتىت.

.....
★ ژ زارى (حەمدى بىكداودى) ھاتىيە وەرگىتن ل رۆز ۱۲/۳/۱۹۸۷ ى.

ئاسن رەقىيٽ چ رى ناچىٽ

دېيىزەن حاكمەك ل بازىرەكى بۇو سى ژن ھەبۈون،
ژنىيت وى گەلەك سپەھى و ژىھاتى بۇون. رۆزەكى
حاكم ل گەل وزىرەكى خۇد رابۇون دەركەتن ناڭ
بازىرى و گەرھان كا ج ھەيە و ج نىنە و ج دەۋەمیت،
ب سەرمالا فەقىرەكى ھلبۇون.. حاكمى بەرى خۇد دايى
ژنكا فەقىرى گەلەكا جوان و زىرەكە و يَا كارى مالا
خۇد دەكت و گەلەكا قەدرگەر بۇ مىيەقان.. دلى حاكمى
نە ب دلەكى ب ھزار دلا كەتى، ئىنا گۇتە وزىرى خۇد
"دا بىزقىرىن مال..."

زېرىن مال، حاكمى گۇتە وزىرى:

- ھەرە نك فەقىرى و بىزى ژنكا خۇد بۇ من
بەردەت.

- ئەزبەنى، تە سى ژنىيت ھەين، فەقىرى ل سەر
مالى دنیايى ئە و ژنكا ھەى.

- ھەوجە نىنە رابە ھەرە بىزى بلا ئە و ژنكا
خۇد بۇ من بەردەت ئەز دى ھەر سى ژنىيت خۇد بۇ
وى بەردىم.

وزیر رابوو قهستا مala فهقیری کر و گوتی:
 "ئەزى ھاتیم دا تو ژنکا خوه بۇ حاکمی بەردەی، ئەو
 دى ھەر سى ژنیت خوه بۇ تە بەردەت..
 ھندى فهقیرى خوه پکوماند و گوت:
 - من ژنکا خوه دېیت و ئەز بەرنادەم.
 - رابە ژنکا خوه بەردە و ھەرە ھەر سى ژنیت
 وى بۇ خوه بىنە ب تازەھى.
 فهقیرى ھزریت خوه کرن و گوت: ئەز نەبەردەم دى
 ب زۆرى بەت، نەو ناخوازىت وىرى.
 رابوو ژنکا خوه بۇ حاکمی بەردا و چوو نك حاکمی،
 وى ژى ھەر سى ژنیت خوه بۇ بەردا.. فهقیرى ھەر
 سى دان دويش خوه و چوو، ژ بازىرى دەركەت، قەدەرا
 قوناغەكى چوون ئافەكا بوش كەتە د رىكا وان دا.
 فهقیرى ژنا خودىيا مەزن كرە پشتا خوه و چوو نىفەكا
 ئافى و گوتى: بۇ من قوسىرييەت خوه بىزە ھەكە دى تە
 بەردەم دئافى دا.

ھندى ژنکى د بەر دا کر و گوت، فهقیرى گوتى:
 - ھەوجە نىنە دى تە بەردەم د ئافى دا.
 - ج لىدەف من نىنە بەس پىچەكى ئەزا حىزم.
 - ئەو ج نىنە، دى خانىيەكى چىكەم يى دوو دەر
 ھەكۈ ئەز د دەركەھەكى را ھاتم بلا يارى تە د يى دى
 پەدرەقەيت.

ئەو ژنك دەرباز گر رەخى دى يى ئاڤى زقىرى هات يا
نافى كر پشتا خوه و ئەو ژى بره د نىيچەكا ئافى دا و
گۇتى:

دى بۇ من بىزە كا ج قوسىرى و كىيماتى ل دەف تە
ھەيە ھەكە دى تە بەردىم.

ديسان ھندى ژنكى دېھر دا كر و گۇتى تو دين
بۈويە، لى ج چارە ژ فەقىرى نەبرن ئينا گۇت:
- ج ل نك من نينه، ب تنى پىچەكى ئەزا عوير
حەرامم.

- ئەو ج نينه، ھند خورانى چىكە ئەز ژى تىر
بخۇم و تو ژى خوه پى بادەي.

ئەو ژى دەرباز گر رەخى دى و زقىرى هات ژنكى خوه
يا بچوپىك و كرە پشتا خوه و ئەو ژى ئينا د نىيچەكا
ئافى دا و گۇتى:

"بۇ من بىزە كا ج قوسىرى ل نك تە ھەيە، ھەكە دى
تە بەردىم."

ھندى ژنكى لاف لاف كر، لى نەگەشت چ عەردا ئينا
ژنكى گۇت:

"ب خودى چ لدەف من نينه، بەل پىچەكى ئەزا ئاسن
رەقىم".

فەقىر ما ھزرىت خوه كرن و گۇت:

- ئاسن رەق؟!!

- بهل.

- يا حيز رىكەك چووپى، يا عوير حەرام ژى رىك
چووپى، لى ئاسن رەقىيّ ج رى ژى ناچن.
ئينا دەستىت خوه ژ ڙنکى بەردان و ئافى تىك
ودرگر و بر، فەقير ژى چوو نك ڙنکىت خوه يېت دى و
پىك خوهش بۇون و وان ژى توبه كر و فيعىلىت خوه
ھىللان.

.....
* ژ زارى (سەلمان صالح بنافى) هاتىھ وەرگىتن.

فەرمانا سەپیدا

دېيىزىن وەختەكى هارون رەشىدى دەنگ ل بازىرى
ھلدىرا ئەڭ شەقە كەس رۇناھيا خوه ھلنەكەت، ھەتا
خەلك ھەمى نىقىستىن، ئەو و وزىرى خوه رابوون
دەركەتن ناڭ بازىرى و گەرەھان، چوون بەرەدرى
خانىيەكى بەرى خوه دايى ئاگرى وان يىھلە. چوونە
ژۇور، بەرى خوه دايى پىرەنەكا ل بەر ئاگرى. ئىنا
گۇتى:

- پىرى، تە بۆچى ئاگر ھلکرە ما دەنگ
نەگەھشتە تە؟!

- بەلى. بەلى ئەزبەنى ئەز ج بىكم؟! عەيالى من
يى بىسى يە و ج نەبۇ ئەز بىدمى، من ھندەك بەر
يىت كرین د ۋىيرى را داپى بنىن.

ئىنا هارون رەشىدى دەست ھافىتە بەريكا خوه و
ھندەك پارە دانى پاشى گوستىرگا خوه ڙى ڙ تلا خوه
كر و داشى و گوت:

- ھەكە تو ھەوجه بۇوي بۇ خوه بىرۇشە و ب بەر
خوه دادە و بخۇ، بەلى ھشىyar بى ب خشىمى نەفرۇشى.

ژ مala پیری دهرکهتن و قهستا مال کر. کهیفا پیری
گهلهک هات چهند ههیامهک پیشە چوون، پیری ئەو پاره
خوارن و هەوجهى گوستيركى بولو. رابوو چوو بازارى دا
بفروشىت، ل فى كۈلانى و كۈلانا ھە گەرها و گوستيركى
وئى يال سەر دەستى. چاشى جوهىكى ۋېكەت ئەو
گوستيركى ل سەرددەستى پیرى، ھەما راست چوو نك پیرى
و گوستيركى ژ سەر دەستى وئى راکر و گۆت:

- "ئەڭ گوستيركە يا منه و يال سەر دەرى خزينا من
يا زىرايە، ديارە خزينا من ڙى تە يا برى."

ھندى پیرى خوھ ھلافيت و چن چنا خوھ كر، لى ج
نهئينا، نەچار بولو ب وان سەر و دلا ۋە زقريپە مال
دەست ژ پىا درېئتر.

ھەيامهك پیشە چوو جارەكى دى ھارون رەشيدى
دهنگ ل بازىرى گىپە كەس پشتى نىستىنى رۇناھى يا
خوھ نەھىيلىت ھلكرى. پشتى بازىرى كەپ بولو ئەو و
ودزىرى خوھ دهرکەتن ناڭ بازىرى و بەرئى خوھ دەدەنلى
ھەر وى خانى رۇناھى يا وى يا ھله. جارەكى دى چوون
ژوور و بەرئى خوھ دايى پىر يا ب حالى بەرى. ئىنا
ھارونى گۆتى:

- پیرى ما من گوستيركى خوھ نەدا بولو تە؟!
- بەلى ئەز بەنى. بەلى پا جوهىكى ژ من
و درگرت و گۆت يا منه.

تو وی جوهی دنیاسی؟ -
 بهلی ئەز بەنى ئەز دنیاسم.
 هارون و وزیر زفرينقه مال و رۆزا پاشتر جابا
 جوهی فريکر و پيرى ژى ئينا ويرى و حاكم ژى ئينا و
 پرسىيار ژ جوهی كر و گۆتى:
 راسته، ئەف گوستيركە يا تەيە؟ -
 بهلی يا منه.
 باشه تە شاهد ھەنە؟ -
 بهلی ئەز بەنى.
 گازى شاهدا كر، دوو جوهيا كارى سەييدا كر بۇو
 بەر خوه و هەر ئىكى كەسەك ژى كربوو سەرى خوه
 و ب ژورى كەتن و ب قورئانى سويند خوارن و گۆتى:
 "ئەف گوستيركە يا جوهىيە".
 هەر وى گافى هارونى گوستيركا خوه يا دى ژ تلا
 خوه كر و دانا بەر گوستيركا خوه يا دى و گۆتى:
 ئەرى ئەف ھەردۇو گوستيركە نە وەكى ئىكىن؟
 ھەمى يا بەرى خوه دايى و پىكە گۆتن:
 - بهلی وەكى ئىكىن.
 - هارونى گۆتى:
 "جوھى ئەفه گوستيركا منه و من يا داي پيرى
 دا د بەر زارۇكىت خوه دا خەرج بکەت، فېجا
 يا تە ژ كېقە؟!"

ئىنا هەر وى گاۋىٽ هارونى جابا جەلادى قرىكىر و
سەرى جوهى و هەردۇو شاهدا بىرى و هەر ھينگى
فەرمانا سەرى سەيىدا راڭر. يى كوشى كوشت و يېت
دى بىزكىن و هەر ئىك ب رەخەكىقە بەقى و دېبىژن ژ
ھينگى وەرە سەيىدېت ھاتىن كورپىستانى، ئەگەر ج
سەيىد ل جەن كوردا نەبۇون ب تايىبەت ل دەڤەرا
بەھدىنەن پشتى بېپىنا سەرى جوهى و شاهدا، هارونى
سەرى حاكمى ژى بىرى چونكى د دادگەھى دا پشتا
نەحەقى ئانکو جوهى دىگرت.

* ژ زارى (شىرى كەلەش بىدوھى) ھاتىھ وەرگىتن ل ھيزاوا ل رۆزى

١٩٨٥/٢/٧.

تىرما

دېيىن هندەك بازركانان متايى خوه لېكدا و بار و
بارخانىت خوه باركرن و ژ بازىرى خوه دەركەتن و
چوون بازركانىي. ھەتا ئىشارەكا درەنگ چوون ل
مېرىگەكى دەركەتن، ل ويىرى دانا و بىهنا خوه ۋەكىر ب
شەۋ ڙى مان ل ويىرى و دەوارىت خوه بەردان چەرى
ھەتا بۇويە سېپىدە.

سېپىدى رابوون دەوارىت خوه كۆمکرن دا بار بىھن و
بچن.

ھندى سەرۆكى بازركانى گەرە ماھىينا خوه نەدىت.
ھەفاليت وى گۆتنى:

- ھەما وەرە بەيىلە بلا بچىت بارى وى ڙى ئەم
دى ل سەر بارىت دى لېكىفە كەين.

لى ئەوى گۆت:

- ب خودى ئەز ناهىم ھەتا ئەز تىشەكى ژ
ماھىينا خوه نەزانم. ھەما هوين ھەرن، بەلى ژ دەولەت
سەرى خوه دەوارىت من ڙى لەگەل خوه بېن.

ئىينا دهوار باركىن و ب رې كەتن. ئەو زى پابول
ماھينا خوه گەرها.

گەلەك لى گەربا و ھۆفە و ويقە چوو، بەھى پا
نەدىت. نابەينەكى چاھى وى ب مارەكى كەت گەلەكى
مهزۇ بۇو.. دىت يى ودرمتى يە و زكى لى پە.
د دلى خوددا گۆت:

"ھەبىت نەبىت تە ماھينا من يا داعويراي!"

ھەما دەست ھافىتى كىرپىرا خوه ئىنا دەرى و ھىدى
ھىدى خوه نىزىكى مارى كر ھەتا گەھشتىي. جامىرى
نەكىر نەمەردى كىرپىرا زكى و دراند ھەتا سەرى،
ماھينا خوه د زكى مارى دا دىت.

دەمى زك لى شەق بۇوى، مارى سىرييەك راھىلا، خوه
چەرمى سەرى مەرقۇ خولۇلە دىكىر، ھندى مارىت ل
ۋىرەنەمى لى خىرفە بۇون و ترز كرنە مىركى.
ج رەڭ ب مىركى نەمان.. گوھىشكەكا ھشاك و بلند يا
ل وىرەنەمى لى خىرفە بۇون و ترز كرنە مىركى
و شىرى خوه ھلکىشا. ھەر چى مارى ھاتى سەر
گوھىشكى يان خوه تىوەر كرى، ئەو يى شىرەكى لى
دەدت و دەكتۈزۈت.

نابەينەكى ھندى دىت مارەكى زەرى زراف و درېش خوه
تىوەر كر و راست يى تىتى، نەگەھشت ج بکەت ھەما
دەستى خوه دا بەر خوه.

ماری ژی سه‌ر و سه‌ر خوه ل ناڭ پەحنكا دەستىّ وي
دا و كون كر و چوو رەخى دى.
پشتى هيڭى مارا بەلا خوه ڙىقەكىر و چوون؛
چونكى دېيىن مارا دگۇت بەسە مە تۆلا خوه لېقەكىر ژ
هيڭى وەرە دېيىن وي توخمۇ مارى (تىيرما)★.

★ ژ زارى (عائىشە ئەحمدە بنافى) ھاتىھ وەرگرتەن ل ھىزابا ل رۆزا

. ١٩٨٥/٢/١٠

★ تىيرما: جۈرەكى مارانە ل كورۇستانى دىزىت، رەنگى وي زەرفەيە و
يىزراڭ و درېئە، گەلەكى چوون خوهشە و شىيانىت خوه
تىيەركرنا تىشتى ھەنە.

ئەقە چ نىنە

دېيىژ زەلامەك ب دەستىت توركا ھاتە گرتن و كەت
زىندانەكا توركى.. د زىندانى دا ئىكى ژ پەريشانيا خوه
دەك گرى، ئەو زەلامى ھاتى گرتن دەست د دلى دا و
گۆتى:

"نەكە گرى چ نىنە، زەلام تىن كوشتن وگرتن.. بىهنا
خوه فەھەكە ئەقە چ نىنە، ئەز حەفت سالا گرتىي
خودايى مەزن بۇوم و من نەكىر گرى.. فيجا رابە،
ئەگەر خودى حەز نەكەت كەس نەشىت ج ل مە بکەت
و ب ئانەھيا خودايى مەزن دى زەپىنچە ناف مال و
زاروکىت خوه.."

ھەفاليت وى لى زەپىن و گوتى:
"كا سەرھاتى ياخوه بۇ مە بىزە، چەوا تو گرتىي
خودى بۇوى؟!"

ئەو ب سەر خوه فە ھات و گۆت:
"كارى من نىيچىر بۇو، رۆزەكى من جفتا خوه ھلگرت
و ئەز چۈوم چەل و چىا نىيچىرى.. ئەز گەرەم ھەتا
درەنگى من ج نەدىت، گافا دا زەپىنچە من كېپەرىشىكەك

دیت، من خوه چه ماند و ئەز ب نكشه چووم دا بکۈزم
من هند دیت ئەز د كونزرزركەكى دا چووم خوارى و
ب بىنى كەتم، كونزرزركەلەكى كويىر بولۇ ئەز نەدشىام
دەركەفم، گافا ئەز كەتىم و چوويم بىنى سقاك ئەز
رابووم من سەحرى خوه ج ل من نەھاتە، بىنى وى يى
فرەھەيە و بەرى خوه د دەمى ئەزدەھايەكى مارا يى ل
وېرى، ئەز گەلەك ترسام و ج ژ من نەھات و من خوه
بىيەنگ كر، مارى سەرى خوه راڭر و بەرى خوه دا من
پاشى سەرى خوه دانا و ج دەنگ ژ خوه نەئىنا، ئەز
ھەر يى دىرسىم پاشى بەرى خوه د دەمى سەركەكى
كەشكى ژووردا هات و كەت بەر سەرى مارى.. مارى
ئەو كەشك كەر كر و كەرەك خوار و كەرى دى ب نك
منقە ئاقييەت ب ئىشارەتا گۇته من: "بخو.."

من ئەو كەرى كەشكى خوار، ئەز پى تىر بۇوم و
ئىيىدى ئەز ژ مارى نەرسام و ئەز پشتراست بۇوم و
پادبۇوم و درۈينىشتم.. كارى من و مارى بولۇ ئەفە و
ھەرۇ سەركەكى كەشكى دهات خوار و من و وى دخوار.
حەفت سالا ئەز مام د وېرى قە، جلەك د بەرمن دا
نەمان و ئەز مام رويس، سەر و رەھىت من وەسا هاتن،
ئەز وەكى دىينا و دەھبا لىيھاتم..

پشتى حەفت سال بۇرین رۆزىكى بەرى خوه د دەمى
زنجىرەك ژووردا هات خوارى و كەت ستوى مارى و مار

هلكيشا. گافا مار هلكيشا و پيچهك بلند بوروی ماري
گهرييٽ خوه د من ئالاندن و ئهز دگەل خوه راکرم
هەتا ئهز ب سەر عەردى ئىخستىم گەرييٽ خوه ژ من
سىستكىن و ئهز بەرداٽ و ئهو بلند بۇو بەر عەسمانا و
هندى چاھيٽ من قەترە دكىر هەر بلند بۇو ژ وىرىٽ
ويقە من ج ژ ئ نەزانى..

ئهز مام راودستاي و من نەزانى دى ج كەم، پاشى
من رېكا مال گرت و ئهز چووم رەخ گوندى پانى ئهو
حەفت ساله ئهز چوويم و كەس من نانىاسىت و ئهزى
رويسىم و وەكى دەھبامە، ئهز نەۋىرام راست بچم ناڭ
گوندى.. من خوه نېزىكى بېرەكا پەزى كر و ئهز چووم
بەر تراشەكى من خوه نەپەنى كر و من گازى شقانى
كر و گۆتى:

"شقان، شقان.."

شقان ل سەر ملى خوه زڤرى كەس نەديت، خوه
بىيىدەنگ كر.

من گازىكى ئەندازىدا بەرسقا من دا ئينا من گۆتى:
"ودره ۋېرى ئهز فلان كەسم، ئەزى ھاتىم و ئەزى
بى ستارەمە و ئهز نەشىم بچم ناڭ گوندى، فيجا ھەرە
هندە جلاكا بىنە دا بىكم بەرخوه و بچم مال."
شقان چوو ئەڭ چەندە ل ناڭ گوندى گۆت، گوندى
حىېتى و حەيرى مان و گۆتنى:

"و نينه، ئەفە حەفت ساله ئەو چووى و يى بى
سەر و شىنه و خودى دزانىت كا ج لى هاتە..!!"
ئەوى زى گۇتى: "دى كا هندەك جاكا بىن و وەرن
ھەكەر وەسا نەبۇو پاشى هوين دشىن بىزقەن.."
نەھ - دەھ زەلامەكا خوه لېكدا و دەستەكى جاكا
ئىنا و هاتن گازى من كرن و گۆت:
- "تو ج كەسى؟"
من گۇتى:
- "ئەز فلان كەسم، كورى فلان كەسى و ئەفە حەفت
ساله ئەز چوويم نىچىرى و حال و مەسەلىت من و
مارى ئەفەنە..."
باوەريا وان هات جلک بۇ من ئىنان و من كرن بەر
خوه و چووم دەستىت وان و كەيەخوھشى مە ل گەل
ئىك كر و پىكە ئەم چووين ناڭ گوندى و مالا مە بۇ
من ناڭ گەرم كر و من باش سەرى خوه شويشت و پاشى
سەر و رەھىت خوه تراشىن و ئەز مامقە ل ناڭ خىزانى
خوه و من بچويكىت خوه ب خودان دىكەن و ئەم ئەفە
ئەزى ل دەۋتە و كەتىمە زىندانى. فيجا نەگرى و
ئەفە ج نىنه و خودى دى قىزى قەتىنىت."

* سالا ۱۹۸۴ ژ زارى (مەجید مەممەد تاهر بنافى) ھاتىھە وەرگەرن.

ئەحمەد و مەناف

دېيىزىن دوو زەلام ل گوندەكى بۇون، ناڤى ئىكى ئەحمد بۇو يى دى مەناف، ھەردوو د فەقىر بۇون و گەلەك ھەفالىيەت ئىك بۇون.. رۆژەكى ھەردووکا گۇته ئىك و دوو:

"برا ئەف بچويكە ژ دەست مە دەركەتن و دى بىن پىتەنكىيەت خەلکى، فييجا ھوسا ناقەتىت دا بچىن بۇ خوه كار بکەين و بچويكىيەت خوه ب خودان بکەين". ھەردووکا كارى خوه كر و تشتىت خوه ليكدان و مالىيەت وان بۇ ھەر ئىكى چانتەكى كادا پەخت و سپىدى خواترا خوه ژ مال خواستن و چوون. نىقىرۇ ل سەر ئاڤەكى راودەستان بىيەنا خوه ۋەكىن و ئەحمەدى گۇته مەناف:

- ئەم دى كادىت من خوين پاشى يىت تە.

- بلا برا.

- ئەحمەدى چانتىكى خوه دانا و ھەردووکا تىر خوار و چوون، ب دوو - سى رۆژا كادىت ئەحمەدى خلاس بۇون.. نىقىرۇ ئەحمەدى گۇته مەناف:

- برا دا ل ۋىرىٽ راوهستىن و فرافىنى بخوين.
- فرافىنا ج! ب خودى تو تام لىناكەى!!
- برا ئەم ھەفالىت ئىكىن تو چەوا وھ دېئىزى، مە
ھەردووكا يېت من يېت خوارىن.. يېت تە ڙى دى ب
ھەفالىنى خۆين.
ئەو تشت نىنە تو لىقا لىناكەى.

ئەحمەد بى هىقى بwoo، ما برسى و ب رى چوو ھەتا
ژ ھىز كەتى.. كۆخكەك ل ويىرى بwoo شەفتەك يا لى
بwoo خوه كىشا پشت بەرەكى نىزىكى شەفتى
خەندەكەك يا ل ويىرى بwoo خوه درېئىز كر تىدا و گۆت:
"ھەكە ئەز بىرم ڙى ئەفە خوهش زيارەتە".

مهنافى تىر خوارن خوار و چوو، خوه ل ئەحمەدى
نەگرت كا ج لىيەت؟

لى بwoo شەف.. ئەحمەدى بىدەنگە، وەختەكى دىت
شىرەك ھات پاشى ھەرچەك و پاشى گورگەك و
رويقييەك ھاتن و ھەمى چوون د شەفتى ۋە و كۆم
بۈون. شىرى گۆتە روېشى:

- ھا مامى روېقى ج حالى تەيە?
- من گەلەك ژ خودى خوه منهتە، مريشك
دمىشەنە و كەس ج نابىئىت من، ئەزى ب كەيفا
خوهەم.

پاشى شىر ل گورگى زقۇرى و گۆتى:

- ج حال تهيه؟

- ئەفه پەزەكى ل فى بازىرى سەيەكى ل بەر،
هندى ئەز دھىمى ئەز نەشىم جارەكى پەزەكى زى
بىزم و بخۆم ژ بەر وى، فيجا حالى من نە يى باشە.
شىرى پرسىيار ژ هەچى كر و گۇتى:

- ج حال تهيه؟

- باشە، ئەز ژى ل ناڭ قان رەزا ترى دخۆم، ھەكە
ئەز تىر نەبووم ھەزىرەكا ل وېرى دى چم
ھندەكا خۆم، بەلى رەخەكى وى يى ترشە و
ئىكى شرينى.

پشتى شىرى پرسىيار ژ ھەما كرین و خلاس بۈوين
ل گورگى زقىرى و گۇتى:

"ج رى نىن دېيت ئەو سە بىتە كوشتن، ئەو خوينا
وى گەلەكا دژوارە لە ناراوەستىت و ھەمى دەما يى
ھشىارە، خوينا وى دەرمانە بۇ خلتىت پىس و كەس
نەشىت ساخ بکەت."

ئەحمدى يى ھشىارە و يى گوهى خود دەتى.. شىر ل
ھەچى زقىرى و گۇتى:

"ئەو ھەزىرا رەخەكى وى ترش و ئىكى شرينى،
خزىنەكا زىرا يى دېنپا".

كۆمبۇونا وان ب دوماھى هات و ھەرئىك ب
رەخەكىشە چو ئەحمدى د دلى خود دا گۇتى:

"خودئ چیکر.."

خوه گرت ههتا بwoo سپیده، رابوو چوو ناف وي
ردهي، ههژيرهك خواريا شرين ئيکا دى ژيکر و خوار يا
ترش. بۇ خوه گوت:
باشه، ئهز پىحەسام."

تىر ههژير خوارن ههتا زيرهك بwoo قەستا بازىپرى
كر و ئەو سەبى ل بەر پەزى بول رەخى بازىرى،
چوو ئەو سە گرت و سەرژيکر و ئامانەك دا بەر خوينا
وي و تزى كر و هلگرت و چوو.

كچا حاكمى ئەو هەيامەك بwoo يا نەساخ و خلتەكى
گرتبوو هندى حەكيم و لوقمان هەين خوه ژى بى
ھيقي كربوون ج ژى نەزانى بwoo.. ئەممەد رابوو چوو
كۈچكا حاكمى و سلاڭكىر هندهكى سلاڭقا وي وەرگرت و
هندهكى ژى وەرنەگرت.. بەرئ خوه دا ديوانى كەس
نائاخفيت و نە كەس ددت و نە كەس دستىنت، ئەوي
ژى گوتە ئيکى:

"ئەرئ برا ئەفە چىھە ج ل ھەوھ قەھومى يە؟"
پاتكا خوه دايى و ليقىا ژىرى ل يا ژورى نەدا و ج
بەرسف نەدان.

گوتە ئيکى دى. وي ژى بەرسف نەدا.
ل ئيکى دى زېپرى و گوتى:
- ئەفە خىرە هوسا كۈچكا بىددنگ؟!

- کچا حاکمی مه خلتهکی یا گرتی و گلهکا بى
سەروبەرە، ج نوژدار و حەکیم و لوقمان نەھیلانە و
ساخ نەبوویە.

- هەما باخفن. بکەن، ئەفە یا ب سانەھى يە و
ئەز دى وى ساخکەم.

حاکمی گوه ل دەنگى وى بۇو، سەرئ خوه پاکر و

گۆت:

- چەوا دى ساخکەی؟!

- هەوھ شولە ڙى نىنە، يال وھ ئەوھ ئەز وى
ساخکەم.

- هەكە تە ساخ نەکر دى سەرئ تەبرەم.

جارەکا دى ئەحمدەد ل حاکمی زقى و گۆتى:

- "ل حاکمی خوهشبيت، ھندەك ئافا گەرم و
کەركى سابينا مسى بۇ من بىنن".

ئەوان ڙى ئەحمدەد بى ئودا كچكى و ئافا گەرم و
سابين بۇ بىن و دەركەتن.. ئەحمدەدى تازە لەشى وى ب
ئافا گەرم و سابينى شويشت و پاشى ھندەك خوينا
سەئى تىدا و رۆز بۇ رۆزى كچك چىتە لىھات و ھشيار
بۇو ھەتا سى رۆز بورىن كچك ساخبوو، چوو ناف
ديوانى و دگەل بابى خوه ئاخفت.. كەيىفا حاکمى
گلهک هات و بۇ خوه سوپاسى ڙ ئەحمدەدى كرن و
گۆت:

"ئەرى ئەڭ مىرۇقە ژەھەزى چېھ ئەز بىدەمى؟!"

خەلکى دىوانى ھەمى يا پېكىفە گۆت:

"ئەز بەنى ژەھەزى ھەندى يە تو كچا خوھ بىدى."

حاكمى گۆتە ئەحمدەدى:

"وھە دەستى من، تە كچك پېرۋىز بىت.."

ئەحمدە چوو دەستى و كچك بۇ خوھ ژى فەبۈيل

كرو حاكمى حەفت شەق و حەفت رۆزى بۇ كر داوهت و

قەسەرەك دايى و روينشت خوارى.

پشتى داوهتى ئەحمدەدى گۆتە حاكمى:

- سېپىدى من ژ تە دېيىن چل زەلام ب چل تەفر و

بىر و دەوارا فە.

- بۇ چنە؟!

- تە شۆلە پى نىنە.

حاكمى ھەمى دانى و رابوو دانە دويىف خوھ و چوو،

بنى ھەزىرى كۆلا ھەتا گەھەشتى يە خزينا زىپرا و

ھەمى بارگرن بىست بار بۇ حاكمى فەرىيىكىن و بىست بۇ

خوھ بىر. حاكمى يېت خوھ هل نەگرتىن و بۇ

ئەحمدەدى فەرىيىكىنە و ئەحمدە ژى روينشت و نەكە و

بىخۇ.

مەناف چوو گوندەكى بwoo گافان. و حالى وي گەلهكى

نەخوشبۇو.. ئىكى پارە نەددانى و ئىكى خەبەر

دگۇتنى.. رابوو ژ وي گوندى دەركەت و چوو ھەتا

گههشتى بازىرى ئەحمەدى و دگەرها بۇ خوه سەح دىك
كارەكى. نابەينەكى دېھر دەرى ئەحمەدى راپورى.

چاھى ئەحمەدى فيكەت گۈته كورى خوه:
"ھەرە بىزە وي زەلامى ھە، تو مىيەقانى مەمى.."

كۈرك چوو بەراھىكى و گۆتى:
"زەلام.. بابى من يا گۆتى تو مىيەقانى مەمى"
مهناف دگەل كوركى چوو ژوور و سلافكىر، ئەحمەدى
سلاف ڙى و درگرت و ب خىر هاتن دگەل كر و شىقا
خوه پىكىفە خوارن. ئەحمەدى گۆتى:

- ئەرى تو من دنیاسى؟
- نەخىر ئەز تە نانىاسىم.
- باش بەرى خوه بده من، ئەز ئەحمەدم بира تە
دھىت رۇزا ئەم پىكىفە دهاتىن كارى و پاشى تە ئەز
ھىلایم و تو چووى..
- ئەرى بира من دھىت. بەس بىزە من تو ب ج
زەنگىن بۇويە؟

ئەحمەدى چانتكى وي تىرى زىر كر و گۆتى:
- ھەرە، بەلى خوه چاقتارى نەكە.
- چىنابىت تو دى ھەر بىزى كا تو ب ج زەنگىن
بۇويە؟

ھندى ئەحمەد هاتى ج چارە پى نەبرن. نەچار بۇو
سەرهاتىيا خوه ھەمى بۇ گۆت و گۆتى:

"بەلی هەرە خوھ چاھتارى نەكە"

مەناھى خاترا خوھ ژى خواست و چوو، قەستا نك
شەفتى كر و چوو خوھ درېز كر د وى خەندەكى دا ئەوا
ل بەرددەرى شەفتى و خوھ مت كر. وەختەكى دىت
شىرەك هات، پاشى هرج و گورك و پىشى ژى هاتن.
ھەمى چوون د شەفتى فە و شىرى گۇتە رويفى:

- مامى رويفى ج حالە؟
- گەلەك باشه مريشك د زۆرن و ئەز ژى يى ب
کەيىفا خودمە.
- پاشى شىر ل گورگى زفپى و گۇتى:
 - گورگۇ ج حالى تەمە؟
- حالى من گەلەكى باشه، ئىكى ئەو سە يى
کوشتى، حالى من ژى يى خوهشبوو.
- شىر ل هرجى زفپى و گۇتى:
 - تو ج دېبىزى؟
- باشه، بەلی ئەو ھەزىرال ناڭ رەزى ئىكى
چووى ل بىنى وى ۋەكولاي و ياخشى بۇوي.
- ئىنا شىر پىچەك راوهستا و گۇت:
 - "دیارە ئىك دەھىت فېرى گوھى خوھ دەدت مە، رابن
لى بىگەرن".
- رويفى چوو سەر دەرى خەندەكى، دىت ئەو زەلام يى
درېزكىريه تىدا.. ل ھەفالىت خوھ زفپى و گۇت:

"وەرن، ئەقە زەلامەكى ل ۋىرىٽ و گوھى خۇد دەدەتە
مە."

ھەر چارا پېڭىھە ھېرش كرى و خۇد تىيودىكىر و
پەرتاند و ھەر ئىكى پېرىتەكا لەشى وى بىر و خوار.

* ژ زارى (سەعدوللا مەممەد سەعدى) ھاتىھە وەرگىرتن ل سالا
ئىۯ۱۹۸۵

هەر كەندالەك هەفزانەكە

دېيىز، ئېڭ ل گوندى بنافيي بۇو يى كىم درامەت
و خەزان بۇو.. ھندي كار دىكەر ج هاتنا وەسا نەدھات
باش پى بېيت و ژيارەكا خۇدەش بۇ خۇھ پەيدا بکەت و
رەنجا وى ب ھەروھ دچوو.

سالەكى بىريار دا گەلەك كار بکەت و نەمینىت
راوهستاي. دگەل بھارى دەست پېكىر گەلەك زەقى ژ
خەلكى ب نىقى گرتىن و كۆلان و كرن درامەت ژ ھەمى
رەنگىين درامەتى ب تايىبەتى پىغاز و پتات و توپتن.
بابى وى ھەر دگۇتى:

"بابۇ ئەفە گەلەكە تە داي بەرسىنگى خۇھ، تو
نەشىي سەخبيي كەي و تو ژ دەرەق دەرناكەقى.."
ئەوي گوھدارى يابابى خۇھ نەدكەر و دگۇتى:
"ھەر كەندالەك هەفزانەكە"
بابى وى پى دگەنلىق و سەرى خۇ دەھەزاند و دگۇتى:
"كۈرى من، تو نەشىي رسقى خۇھ ب دەستى خۇھ
زىددەكەي، دەقىت خودى هيقىنى لى بکەت و زىددەكەت".

ئەوی هەر گوھدارى نەکر و ما لىسەر دەھ و دووا
خوھ و گەلەك جاران ب شەۋىزى نەدھات مال و دما ل
ناف درامەتى خوھ و ماتى زى دکر.
دبىزىن درامەتى وى لاو چىبۇو، كەيىفا وى گەلەك پى
دھات، پايىزى هند متا زى هات نەزانى دى ج لېكەت و
و كەت كىرى؟

ئەو زى ما پىّفە مژوپەل و پېقاز كرن ھندەك خانىيەت
فالە و پاتات كرن چالاكا و هيلىان. لى خودى وەسان حەز
كر ج بها نەھات سەمتا وى و ب ج نەچۈو.. مان ل وىرئى
پېقاز پزىن و ئاھىتن دھرى پاتات زى هند سپى بىن و
رزىن و ئاھىتن سەر گويفكى و هند زى مان و بهار و
ھافىن ب سەردا ھاتن و رادان دھرى و پويج بۇون.. بابى
وى چوو دەف كورى خوھ و گۇتى:
"بابۇ مامن نەدگۆت تە..
روىتى بى فەلەك، بەس بگەرەھ چىست و چەلەك،
رسقى پىچەك، نابىت گەلەك".

* ژ زارى (فاسىم حسین عمر بنافى) ھاتىھ ودرگىتن ل سالا 1990 ل
ھىزاوا. ل مالتا زىرى چۈويھ بەر دلۇقانيا خودايى مەزن.

* ئەف گۆتنە ژ دناف خەلکى دا يابەلاۋە وجەن خوھ دناف گۆتنىن
مەزنا دا كريه.

ناڭەرۇك

٥.....	پىشگۇتن
٧.....	موختار و چىلا پېرى
٩.....	عىسى دەلا
١١.....	خەسيا بى بەخت
١٤.....	رەھىت باوھرىي
١٧.....	دەردى ھەۋىي
٢١.....	شەيتان و پېرى
٢٣.....	باپىر و نەفى
٢٧.....	تۆتك و پىپاڭ
٣٠.....	کوتىر و مىرى
٣٢.....	تە سىنگ ھاكىشا
	ئەگەر سەرۋەكانى شىلى بۇو
٣٤.....	جۇ بخود شىلى يە
٣٩.....	خوين نامريت

٤٤.....	ریبەرى ڙ رىنجبەريي چىزە	■
٤٧.....	بىئەشك	■
٥٦.....	دانا خودى ب سەر ج فە نىنە	■
٦١.....	كەلا نامويسى	■
٧٠.....	دان يا ب دلى يە	■
٧٣.....	بویك ڙ بن پەريي دزفريت	■
٧٧.....	تو ب خودىكەي، تو خودانى مالىي	■
٨٣.....	سۆزا ڙنى	■
٨٨.....	دان يا خودى يە	■
٩٤.....	پەرى وەكى بەرى	■
٩٧.....	ھەوه ج نەدەتىيە	■
١٠٥.....	پىرەمېر و كچا حاكمى	■
١١٢.....	ئاسن رەقىيى ج رى ناجنى	■
١١٦.....	فەرمانا سەييدا	■
١٢٠.....	تىيرمار	■
١٢٣.....	ئەڤە ج نىنە	■
١٢٧.....	ئەحمدە و مەناف	■
١٣٦.....	ھەر كەندالەك ھەفرانەكە	■

ز وەشانىن
ئىكەتىا نېيىھەرىن كورد
تايى دەۋىكى

- ١) نېيىزەك مەستانە ل دۆر گونبەدا جزىرى/ فەكۈلىن، د. فازل عومەر - ٢٠٠٤
- ٢) خەونىن تازى/ هەلبەست، روخوشى زىقار - ٢٠٠٤
- ٣) وەغەردەك د نەھىنیيەن دەقى دا/ رەخنە و فەكۈلىن، ياسىرى حەسەنى - ٢٠٠٤
- ٤) بىاڻى خواندىنى/ فەكۈلىن، جەلال مىستەفا - ٢٠٠٤
- ٥) لېھر دەرازىنكا تىكستان/ خواندىنىن وىزەپى، سەلام بالايى - ٢٠٠٤
- ٦) خواندىگەها بىرسىكىرنى/ چىرۆك، صديق حامد - ٢٠٠٤
- ٧) ھزر و دىتن/ ھزر و رەوشەنبرىيا گشتى، د. عارف حىتو - ٢٠٠٤
- ٨) چەند رىيەك بۇ دەقى/ فەكۈلىن، صبيح محمد حسن - ٢٠٠٤
- ٩) بەرپەرەتكى وندا ژ ڦيانناما سەلەيمى ئەسمەرى/ چىرۆك، انور محمدطاهر - ٢٠٠٤
- ١٠) چەند خواندىك شىوهكارى/ فەكۈلىن، ستار على - ٢٠٠٥

- (۱۱) ژانین سیناهیی/ رۆمان، تحسین نافشکی - ۲۰۰۵

(۱۲) قصص من بلاد النرجس، حسن سلیمانی(الطبعة الثانية) - ۲۰۰۵

(۱۳) گوتارین رەخنەبى/ كۆمەلە و تار، ھۆشەنگ شىخ محمد - ۲۰۰۵

(۱۴) گەريانەك د ناڭ باغى ئەدەبى كوردى دا، رەشيد فندى - ۲۰۰۵

(۱۵) سوتىنگەھ/ رۆمان، بىلەنە محمد - ۲۰۰۵

(۱۶) سياپۇشى زىمارى/ چىرۆك، د. فازل عمر - ۲۰۰۵

(۱۷) شانويا ھەۋچەرخ و چەند دېيتىن/ سيار تمر - ۲۰۰۵

(۱۸) ۋىيان د دەمەكى ژاندار دا/ رۆمان، محسن عبد الرحمن - ۲۰۰۵

(۱۹) تەكىيەكە ۋەگىرانى د كورتە چىرۆكىن (فازل عومەرى) دا/ فەكۈلىن، نەفيسا ئىسماعىل - ۲۰۰۵

(۲۰) مىرى و كەفۇك/ چىرۆكىن زارۆكان، د. عبدى حاجى - ۲۰۰۵

(۲۱) ھەزىدە چىغانوکىن گورگا/ چىرۆك، ب: محمد عبدالله(چاپا دووئى) - ۲۰۰۵

(۲۲) روستەمى زالى/ فلكلور، د. عارف حىتو(چاپا دووئى) - ۲۰۰۵

(۲۳) شەپىنا چىايى سېپى/ چىرۆك، نزار محمد سعید - ۲۰۰۵

(۲۴) جەمسەردى سېپى/ كورتە چىرۆك، خالد صالح - ۲۰۰۵

(۲۵) ئەى رۆز نەچە ئاڭا/ پەخشان، سەلام بالاىي - ۲۰۰۵

(۲۶) ژ رەوشەنبىريا كوردى/ فەكۈلىن - ناجى طە بهروارى - ۲۰۰۵

(۲۷) زارۆكىن جىهانا ئاشتى و ئاشۇپى/ فەكۈلىن، ھزرقان عبد الله - ۲۰۰۵

- (۲۸) دهۆك د سەربۈران دا / بىرەمەرى، صدىق حامد - ۲۰۰۵
- (۲۹) جاك دريدا و هەلۋەشاندن / فەكۆلىن، د. فازل عمر - ۲۰۰۵
- (۳۰) داۋيا شەرۋانەگى / رۆمان، عصمت محمد بدل - ۲۰۰۵
- (۳۱) پېلىن رەخنەيى / رەختە، نعمت الله حامد نەھىلى - ۲۰۰۵
- (۳۲) دەمما ھېشتا گيانەوەر دشىyan باخىن / چىغانۆكىن ملى، و : حجي جعفر - ۲۰۰۵
- (۳۳) بەر ب دەقى خۆمالى / دەق و شرۇفەگرن، ئىيراهىيم ئەحمد سمو، ۲۰۰۵
- (۳۴) مىممىتىكس، ڙ ھزركرنى تاكو ئايىيۇلۇجىايى / د. فازل عمر، ۲۰۰۵
- (۳۵) كەلتۈر.. ناسىونالىزم و عەرەبىرن / فەكۆلىن، عەبدال نورى، ۲۰۰۵
- (۳۶) پەيقىن بى پەرددە / فەكۆلىنин رەخنا ئەدەبى، سولتان، ۲۰۰۵
- (۳۷) نىقىتن د چاۋىن نىرگىزى دا / ھەلبەست، بەشير مزوپىرى، ۲۰۰۵
- (۳۸) ڙ فەلسەفا بەرخودانى / ھەلبەست، رەمەزان عيسا، ۲۰۰۵
- (۳۹) ئەۋى دىزى ھەميا / كورتەچىرۇك، صىبىح محمد حسن، ۲۰۰۵
- (۴۰) نىزىارگەرى / د. فازل عمر، ۲۰۰۵
- (۴۱) بىست سال و ئىّقارەك / رۆمان، صىرى سلىقانەى، ۲۰۰۵
- (۴۲) نفىيىسىن د ناۋبەرا نفىيىسىرەين خوداومند و لىيگەپىان ل ئازادىيى / فەكۆلىن، ھۆشەنگ شىيخ محمد، ۲۰۰۵

- (٤٣) ژ چىرۆكىن مللى يىن فلكلورى/ جمیل محمد شىلازى، ٢٠٠٥
- (٤٤) جواهر المبدعين/ مناقشات ادبیه، اسماعیل بادى، ٢٠٠٥
- (٤٥) دىمەنن پەچنى/ چىرۆك، كىشى عارف، ٢٠٠٥
- (٤٦) تىر ژ كفانا دوهشىئين و بەر تىئە من/ هەلبەست، سەلان كۆفلى، ٢٠٠٥
- (٤٧) كەفالەكى رويس/ هەلبەست، شوکرى شەھباز، ٢٠٠٥
- (٤٨) دەولەت و عشقەكا كەفنار/ هەلبەست، دەيكە داليايى، ٢٠٠٥
- (٤٩) شەقىن بى خەو/ هەلبەست، بەيار باقى، ٢٠٠٥
- (٥٠) ئازراندنا بەندەمانى/ هزرغان، ٢٠٠٥
- (٥١) چاخى رۆز دېيىيت/ هەلبەست، شەمال ئاكرەمىي، ٢٠٠٥
- (٥٢) دوو چەمكىن ھافىبۇون ياخىبۇون/ ئەمین عبدالقادر، ٢٠٠٥
- (٥٣) راستى و تالان/ صبحى مراد، ٢٠٠٥
- (٥٤) دەفتەرا بى گونەھىيى/ هەلبەست، عبدالرحمن بامەرنى، ٢٠٠٥
- (٥٥) زمان و زمانقانى/ عبدالوهاب خالد، ٢٠٠٥
- (٥٦) ئەفىن، خەم و مەرن/ هەلبەست، طىب دەشتانى، ٢٠٠٥
- (٥٧) زىندانا بچۈپك/ هەلبەست، عزيز خەمجىھىن، ٢٠٠٥
- (٥٨) عشق د بەھشتەكا يوتوبىايى دا/ هەلبەست، مصطفى سليم، ٢٠٠٥
- (٥٩) ئەزى د ھەمبىزى ھەناسىئىن تە دا/ چىرۆك، اسماعیل مصطفى، ٢٠٠٦
- (٦٠) رۆمان ل دەفتەرا بەھدىنەن/ فەكۆلىن، رەمەزان حەجى، ٢٠٠٦

- ۶۱) رایا گشتی، تیگه‌ه و پیتاسین و گوهورین و پیثانا زانستی/
فهکولین، مسلم باتیلی، ۲۰۰۶
- ۶۲) هلهبستین رهنگین/ هوزان، و: تمگهزاری مارینی، ۲۰۰۶
- ۶۳) تهفکهرا کورد، هونه‌رمندا به‌رزه/ فهکولین، و: مه‌سعود
خالد گول، ۲۰۰۶
- ۶۴) چاپه‌مهنیت روشه‌نیریت ده‌فهرا به‌هدینان-۱۹۳۵
- ۶۵) شهقا فریشته رهفین/ چیرۆک، اسماعیل سلیمان هاجانی، ۲۰۰۶
- ۶۶) گولولکا ئالۇزىيائى/ خالد صالح، ۲۰۰۶
- ۶۷) نېھىزدكا بارانى/ هوزان، هەۋال فندى، ۲۰۰۶
- ۶۸) رۆز/ هوزان، هشيار رېكاني، ۲۰۰۶
- ۶۹) عشق ل ژىر پرا چىنودى/ بلند محمد، ۲۰۰۶
- ۷۰) وەرزى ئەقىنى/ نۇۋەلىت، يونس احمد، ۲۰۰۶
- ۷۱) ئەفسانە‌يا سترانىن بىندەستىي/ نجىب بالايى، ۲۰۰۶
- ۷۲) خەونەکا ئەمرىكى، چىرۇكىن عزيز نسىن/ و: خىرى
بوزانى، ۲۰۰۶
- ۷۳) هزرىنهك د زمانى كوردى دا/ رشيد فندى، ۲۰۰۶
- ۷۴) خانى مامۇستايى سىيەمین/ مەم شەرەف، ۲۰۰۶
- ۷۵) ژ ئاوازىن جوانىي/ هوزانىن، ناجى طە بهروارى، ۲۰۰۶
- ۷۶) پىداچوونەك لىسر ھندەك بەلگەنامەيىن تايىبەت ب
كوردانشە/ فهکولین، د. صلاح هرورى، ۲۰۰۶

- ۷۷) مهشا بۆکان/ هۆزان، هیڤى بەرۋارى، ۲۰۰۶
- ۷۸) ئەو زەلامى دگەل خۇ لىك جودا/ شانو، سيار تەمەر، ۲۰۰۶
- ۷۹) پەلىن عشقى/ هۆزان، درباس مستەفا، ۲۰۰۶
- ۸۰) شەفيٰن سار/ رۆمان، حەسەن ئىبراھىم، ۲۰۰۶
- ۸۱) هۆزان بۇ دەللى/ هۆزان، خالد حسین، ۲۰۰۶
- ۸۲) بالولكا شەكرى/ چىرۆك، حسن سلىّقانى، ۲۰۰۶
- ۸۳) حەيرانۇك نامەيىن ئەفىنداران/ ئەدىب عبدالله، ۲۰۰۶
- ۸۴) مرن د قىشىلە يا پادشاهى دا/ چىرۆك، محسن عبدالرحمىن،
۲۰۰۶
- ۸۵) چىغانۇكا گايى سۆر/ فلكلور، جمیل محمد شىلازى، ۲۰۰۶
- ۸۶) سەلوا ھىش بەللىسىكە/ ھەلبەست، لقمان ئاسەپى، ۲۰۰۶
- ۸۷) بلىجان/ رۆمان، پەرويز جىبهانى، ۲۰۰۶
- ۸۸) لەعليخانا گۇۋەھىي/ چىرۆك، مصطفى بامەرنى، ۲۰۰۶
- ۸۹) فەگەر/ رۆمان، شاهين بەكر سورەكلى، ۲۰۰۶
- ۹۰) قەدرا من/ هۆزان، سەلان شىخ مەممى، ۲۰۰۶
- ۹۱) بىئەنسىك/ فولكلور، محمد حسن بناۋى، ۲۰۰۶